NĂM THỨ MƯỜI LĂM; — SỐ THỨ 2946 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ HAI 10 và THỨ BA 11 JANVIER 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$50	2$50	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở. .	10.00	5.00	2.50	

mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE nº 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m.
Petites annonces classées. . . 0$20 la ligne

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE Nº 993

Ta nên bỏ cái tục tính tuổi bằng hàng « can, chi »

II

Thứ nói đến việc buôn bán: bây giờ là buổi sáu giống chen vai, năm châu họp chợ, nghề buôn bán rất rộng, không phải là lúc bế quan tỏa cảng, chỉ loanh quanh trong nước với nhau. Nếu cứ người này theo dương lịch, người kia theo âm lịch, dùng ngày tháng không đúng nhau, thì những việc giao-dịch hàng tháng hàng ngày, thật là lắm điều rắc-rối lôi thôi; lại đến cuối năm cộng sổ, người này cộng sổ vào ngày này, người kia lại cộng sổ vào ngày kia, việc tính toán biên chép thật là phiền nhiễu. Đó là nói những điều không tiện rất to, còn những việc lặt vặt hàng ngày thật lại còn nhiều hơn nữa.

Các nước ở Á-đông phần nhiều theo âm-lịch, nhưng nước Nhật bản từ buổi duy tân đến giờ, trong nước ngày tháng vẫn theo âm lịch, mà đối với ngoài thì việc giao-thiệp toàn theo dương lịch. Nước Tàu thì từ khi dân-quốc thành lập đến nay, niên hiệu thì lấy dân-quốc kỷ nguyên, ngày tháng cũng theo dương lịch, há chẳng lấy rằng ở cái buổi thế-giới giao-thông này, tất phải thế thì việc giao-thiệp mới tiện.

Nước ta xưa kia theo học chữ nho, lại theo cái chính thể quân chủ, ngày tháng vẫn theo âm-lịch, kỷ nguyên thì vẫn dùng niên-hiệu của nhà vua. Bây giờ gặp buổi bốn bề giao-thông, việc giao-thiệp một ngày một rộng, ta tưởng nên theo gương sáng của các nước văn-minh tiên tiến ở Á-châu, ngày tháng đổi theo dương lịch thật là một việc thay đổi rất hợp thời, mà ta nên để ý đến vậy.

Có người nói: « Nước ta theo cái chính-thể quân chủ, người trong nước đều phải theo chính sóc của nhà vua, nếu bây giờ ngày tháng đổi theo dương lịch, kỷ nguyên cũng theo Thiên-chúa giáng sinh như các nước phương Tây, thế ra bỏ chính sóc của nhà vua, chiệu cái nghĩa tôn vương, sợ có khi không hợp. Và lại, nước ta theo cái thể thống gia-tộc, vẫn trọng sự cúng giỗ tổ tiên, bây giờ nếu bỏ âm lịch không dùng, sợ rằng cái tục cúng giỗ là cái quốc-túy rất tốt của mình, sau này cũng dần dần bỏ mất, chẳng là đáng tiếc lắm du?» Phải, theo cái nghĩa tôn vương của ta xưa kia, thì cả nước phải theo chính sóc của nhà vua, nhưng đến bây giờ thì chân-lý đã phát minh, dân quyền đã hưng thịnh, cái nghĩa tôn vương thật là thiên lệch hẹp hòi, không phải nói mà ai cũng hiểu cả. Nước ta bây giờ tuy vẫn có triều-đình, vẫn còn cái danh-hiệu quân-chủ, nhưng ở dưới quyền bảo-hộ của một nước đầu xướng cách mệnh và dân-quyền rất thịnh ở châu Âu, tiêm nhiễm cái văn hóa của phương Tây, đã giả nửa thế-kỷ nay, nhân dân trong nước, kiến văn cũng đã rộng rãi, tư-tưởng cũng đã mở mang, không bó buộc vào cái tư-tưởng hẹp-hòi như trước nữa. Cái nghĩa tôn vương ở nước Nam, không nên giữ nữa, mà cũng không thể nào giữ được, bây giờ bỏ chính sóc của nhà vua, để theo lối kỷ-nguyên chung của các nước phương Tây, không những là khiến cho sự giao-thiệp cho được thông đồng, mà cũng để tỏ ra rằng bây giờ người Nam tư-tưởng cũng đã khác xưa, thật đã chán cái chính-thể chuyên-chế. Còn đến cái tục cúng lễ tổ-tiên, là một tục rất hay của ta, không bao giờ nên bỏ; ngày tháng muốn đổi theo dương-lịch, là nói về việc học-vấn, như chép sử, chép chuyện, về việc buôn bán, như biên sổ biên sách, cùng các giấy quan-hệ, việc quan và việc tư, cho được thông đồng, khỏi cái nạn ghi nhớ và xo đổi lôi thôi; còn đến âm lịch, thì vẫn để đó cho biết ngày biết tháng, cũng như người Tàu, trong nước đã đổi dùng dương lịch, mà ngày đầu năm về âm-lịch, vẫn thấy họ có ăn tết, chỉ không linh đình như trước, bây giờ ta cũng theo như thế, tưởng cũng không có trở ngại điều gì.

Nói tóm lại, ở cái thế-kỷ hai mươi này, nước Nam ta đương buổi tiến-hóa, trăm công nghìn việc, đều phải sửa sang thay đổi cho hợp thời, chúng ta nên cùng nhau xem xét, biết cái hay của người mà học, biết cái dở của mình mà chữa. Cái tục mê tín của ta, có đã bao nhiêu đời nay, không thể một lúc mà bỏ ngay đi được, mà để một ngày thì còn hại một ngày, thế thì cái bài thuốc cấp cứu bây giờ, tưởng không gì bằng bỏ hẳn can chi không dùng nữa; nếu làm được như thế, thì cái tục mê tín của ta, chia mười cũng đã bỏ ngay được đến bảy, tám phần. Còn cái tục kỷ-nguyên bao nhiêu nước cũng theo một lối, thật là một tục rất giản tiện của các nước phương Tây, hiện nay nước Nhật bản và nước Trung-hoa cũng đã theo dùng, thì ta cũng nên theo cái gương sáng ấy mà theo dùng, để cho tiện sự giao-thiệp. Vậy bà con ta những người có học vấn, thức thời đạt thế, tự nhận lấy cái trách nhiệm dẫn đường chỉ nẻo cho quốc nhân đương cái buổi đổi cũ thay mới này, tưởng cũng nên để ý đến cái vấn-đề này vậy.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 7 janvier 1927

Nước Pháp

Về bài diễn văn của đức đại sứ Giáo-hoàng đọc ở dinh tổng-thống ngày tết nguyên-đán Tây

Bộ đại-sứ Giáo-hoàng đã lại cải bài diễn-văn của đức đại-sứ Giáo-hoàng đọc tại dinh tổng thống ngày tết nguyên-đán Tây. Bài diễn-văn ấy là ý-tưởng của ngoại-giao đoàn, chứ không phải là riêng ý tưởng của Giáo-hoàng: trong bài diễn văn ấy nói rằng Giáo-hoàng không có tán-thành cái phong-trào cổ-võ cho đất Alsace được tự-trị cùng là đem nước Áo sáp-nhập nước Đức. Trong bài diễn-văn ấy lại có nói Giáo-hoàng không có ý răn bảo hoặc khuyên nhủ điều gì, Giáo hoàng chỉ muốn tỏ ý ghi ân về những tấm lòng thành thực khuynh-hướng về cuộc hòa-bình, mà những tấm lòng ấy thì nước Pháp vẫn sẵn có bấy nay.

Nước Đức

Sổ chi thu

Nghị-viện đã tiếp được bản dự-toán về năm 1927, các khoản thu và các khoản chi là mười nghìn năm trăm ba triệu marks; tuần lễ sau ban hội-đồng về sổ chi thu sẽ xét bản dự toán ấy.

Các báo về đảng cộng-hòa có nói: trong sổ chi thu bộ binh lại có mấy điều lạ. Báo *Gazette de Voss* nói rằng binh gia nước Pháp, binh số to gấp bốn binh gia nước Đức, thế mà chỉ xin có 39 triệu francs chỉ tệ, để chi đủ vào các hạng đạn dược. Ấy thế mà binh-gia nước Đức lại xin những 45 triệu marks kim-tệ.

Tây-ban-nha

Một bia kỷ-niệm

Quốc-vương Tây-ban-nha đã làm lễ khánh thành bia kỷ niệm nơi lính Tây-ban-nha kéo lên bộ ở Alhucemas.

Nước Bỉ

Cái chánh-sách đối với Trung-hoa

Người ta nói cái tin đồn rằng vì nước Pháp và nước Nhật không hoan nghênh bản án-văn của nước Anh, mà nước Bỉ đổi cái thái độ của mình là một tin đồn sai. M. Vandervelde có nói ông cũng ưng những ý tưởng đại cương trong bài án văn ấy ông ưng việc cho Trung-hoa thu các khoản quan thuế phụ và thi hành các điều khoản của hội-đồng trị ngoại pháp quyền, nhưng ông muốn thong thả để xem xét kỹ lưỡng.

Các sở điện-báo điện-thoại

Chánh-phủ đương trù tính việc đặt các sở điện-báo điện-thoại làm một công cuộc tự trị.

Nước Anh

Nghề đóng ô-tô

Báo *Westminster Gazette* đăng tin rằng các nhà đóng ô-tô Hoa-kỳ họp làm hội liên hiệp, định nay mai cạnh tranh kịch liệt ở thị trường nước Anh.

Một đường vô tuyến điện thoại mới

Một đường vô tuyến điện thoại mới từ Londres đến New York, đã mở cho công chúng dùng; lại định đặt cả đường thông cả các kinh đô lớn Âu-châu.

Nhật-bản

Phi binh

Bộ chánh giám đốc phi binh có xin chánh phủ định cho trong chương-trình các trường binh phải dạy về phi binh.

Mexique

Các công ti dầu hỏa

Tòa Thượng-thẩm nước Belgique sẽ quyết định về các quyền lợi của các công ty đã theo các điều khoản về những luật mới.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa ngài, tôi có một việc như sau này mà không được hiểu ý trong luật là thế nào? xin ngài chỉ bảo cho.

Nguyên có một người lấy vợ cả sinh một con giai, vợ hai sinh một con giai, vợ ba sinh được hai con giai, nhưng bà cả, bà hai đều mất sớm, — kịp khi ông chồng mất thì gia-tài cũng vào bậc trung, và có 3 cái nhà gạch, khi ấy chia gia-tài, trong chúc thư chỉ nói chia cho ba người con giai lớn 3 cái nhà ấy, còn người thứ tư khi ấy mới 11 tuổi, cho là vị thành đinh, trong chúc-thư không nói gì đến, nay người ấy đã trưởng thành, có hỏi về việc chia gia tài, thì người anh thứ ba là anh đồng mẫu, nói rằng khi trước chú còn bé, phần hai anh em đã một cái nhà rồi, nhưng từ bấy giờ đến nay, cái nhà ấy người anh thứ ba vẫn quản nhận cả, thực ra vì người anh thứ ba được nhận cả hai phần gia tài ấy, nên làm ăn mau giàu thịnh, người em thứ tư đã đòi hỏi nhưng không cho, như thế việc này có thể kiện tại tòa xin chia lại cái gia-tài ấy được không? hay là chỉ xin kiện chia một cái nhà ấy thôi, xin chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Phải xem lại cái chúc thư ấy có chữ hai người kỳ-hào ký làm chứng và có triện lý-trưởng nhận thực hay không. Nếu không thì chúc-thư không có giá-trị mà ba cái nhà ấy đều phải chia lại cả, chia làm 5 phần, một phần làm hương-hỏa và 4 phần cho bốn con trai. Nếu chúc-thư làm rõ ràng và hợp lệ như đã nói trên kia thì chỉ người nào có tên trong chúc-thư là được hưởng mà thôi.

Ph. h-L.

Việc Trung-họa

Ngày 4 janvier

Cuộc chiến tranh ở Chiết-giang

Hai sư-đoàn quân Chiết-giang là Thạch-Đạc và Dư biểu Văn đã theo về quốc dân quân họp sức với Chu-phượng-Kỳ để đánh Tôn-truyền-Phương.

Trương-tôn Xương định mang một đội quân Nga 3000 người để làm tiên phong vào Chiết-giang đánh úp quân quốc dân.

Có tin rằng quân quốc-dân và quân Tôn-truyền-Phương đã đánh nhau ở Vân-tê một trận rất rực rỡ.

Việc thu hồi trị ngoại pháp quyền

Tòa hội-thẩm công-giải ở Thượng-hải đã thực hành thu hồi trong ngày tết nguyên đán vừa rồi, tổ chức lại làm lâm thời pháp viện, cử Từ-duy-Chấn làm viện trưởng. Từ đã tựu chức ngày hôm ấy. Hết thảy các văn quyền và ấn tín ở trong tòa hội thẩm công giải, đã giao cho pháp viện thu nhận.

Phong-trào bãi công ở Cửu-giang

Có tin rằng ở Cửu-giang lại nổi lên cái phong trào bãi ngoại bãi công, tình thế rất là nghiêm trọng, công nhân định đoạn tuyệt lương thực của người ngoại quốc ở tô-giới. Hiện có sáu chiếc tàu của ngoại quốc chở lương thực từ Hán-khẩu để tiếp tế cho những người ngoại quốc ở tô-giới.

Một việc náo loạn ở Quảng-châu

Ngày nguyên đán vừa rồi, tổng công hội và hội công đại biểu, chia đường đi tuần hành các phố để mừng năm mới. Khi đi đến con đường Huệ-ái, hai bên tranh nhau đi trước, sinh ra ẩu đả rất kịch liệt. Công-an cục phải phái một đại đội cảnh-sát đến dẹp và ngăn sự bạo động. Nghe đâu việc này do một phái kia xui làm đảo loạn thì kha để đánh đổ Lý-tế-Thâm và Tiền-đại-quân. Hai hôm sau lại có bọn học-sinh đi trong đường diễn thuyết cổ động đánh đổ Tiền, Lý và đón Uông-tinh-Vệ lại ra cầm quyền chính.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 7 janvier 1927

Việc chiến tranh

Liên quân đã cướp được thành Pouyanghsien trong tỉnh Chiết-giang của quân quốc dân đảng, mà quốc dân đảng thì đương dự bị đánh Cửu-giang.

Việc ở Hán khẩu

Có tin riêng nói rằng người Trung-hoa đã rút ra khỏi tô giới Anh ở Hán-khẩu, lính thủy, và lính chí-nguyện Anh đã trở về giữ các nơi. Nhưng cũng không có tin gì về việc ấy.

Ngày 9 Janvier 1927

Bắc-quân thắng lợi

Liên quân thắng quân Quảng-châu trong tỉnh Chiết giang. Trong trận Tangtsifou, quân Quảng-châu chết 500 và bị bắt 300 người, phải đánh lui. Tướng Mạnh-chiêu-Nguyệt trưởng binh các đạo quân Chiết-giang đã tới trước Hàng-châu, quân của đảng Phụng-thiên đóng ở Ngũ-nguyên tại Mông-cổ, là nơi sào huyệt của Phùng ngọc-Tường, và nơi chiếm khí giới Nga.

A. R. I. P.

Kết cục việc bảo-cử nguyên lão nghị-viên ở Pháp

Lần bỏ vé thứ nhất

Seine: M. Pierre Laval trúng cử, chín ghế phải bỏ vé lại.
Seine et Oise: Bốn ghế phải bỏ vé lại.
Seine et Marne: MM. Gaston Menier, Penancier, Lugol, trúng cử.
Orne: MM. Paul Fleury, Leneveu, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Pas-de-Calais: MM. Jonnart, Bachelet, Farjon, Elby et Iheret, nghị viên cũ được tái cử.
Puy-de-Dôme: M. Clémentel, tái cử, ba ghế phải bỏ vé lại.
Basses Pyrennes: MM. Léon Berard, Cassalong et Berthou, trúng cử.
Hautes-Pyrenées: MM. Dupuy et Nogues được tái cử.
Pyrenées-Orientales: M. Dalbiez, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Haut Rhin: M. Helmer, Gegauff, đại-tướng Bourgeois, Paul Jourdaire, trúng cử.
Territoire-de-Belfort: M. Viellard, trúng cử.
Bas Rhin: MM. Lazare Weiller, Abbé Muller Eccard, de Leusse, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Rhone: Năm ghế phải bỏ vé lại.
Saone-et-Loire: Năm ghế phải bỏ vé lại.
Haute Savone: M. Hayaus, trúng cử hai ghế phải bỏ vé lại.
Sartre: MM. Caillaux, bác-sĩ Breteau, Lebert trúng cử.
Savoie: MM. Milan et Machet, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Haute Saone: MM. Galiet, Ferhand David, Curral, được tái cử.
Seine Inférieure: MM. Dignon, Brindeau, De Pomereu, Vayssière, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Deux Sevres: M. Hery trúng cử, hai ghế phải bỏ vé lại.
Somme: MM Jovelet, Cavillon, Pierrin trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Tarn: 3 ghế phải bỏ vé lại.
Tarn et Garonne: M. Pais, trúng cử, một chỗ phải bỏ vé lại.
Var: MM. Rene, Renault, Louis Martin, Fourment, được tái cử.
Vaucluse: MM Tissier, Serre, được tái cử.
Vendée: MM Morand, de Lavrignais, de Fontaines được tái cử.
Vienne: MM. Raoul Péret, Victor Boret, Duplantier, trúng-cử.
Haute Vienne: MM. Betoulle, Sevre, trúng cử, một ghế phải bỏ vé lại.
Vobses: Comte d'Alsace, M. Richard, M. Fayelle, trúng cử.
Yonne: M. Bienvenu-Martin, trúng cử, hai ghế phải bỏ vé lại.
Oran: M. Saurin, trúng cử.
Aube: Một ghế phải bỏ vé lại.
Moselle: M Guy de Wendel trúng cử.

Lần bỏ vé thứ nhì

Seine: MM. Auray, Bas elet, Dherbecourt, Mounié, Steeg, Voilin, trúng cử, 3 ghế phải bỏ vé lại.
Seine et Oise: M. Berthoulat, trúng cử 3 ghế phải bỏ vé lại.
Puy de Dôme: MM. Marrou, Sabaterie, trúng cử 1 ghế phải bỏ vé lại.
Pyrénées Orientales: M Pams trúng cử.
Bas Rhin: M Diebolt-Weber, trúng cử.
Rhône: MM. Giraud, Justin Godard, Lacroix Rolland et Veillot trúng cử.
Saône-et-Loire: MM. Chopin, Petitjean, Ricoard, trúng cử, 2 ghế phải bỏ vé lại.
Savoie: M. Mollard, trúng cử.
Deux Sèvres: MM Duravde Goirand, trúng cử.
Tarn: MM. Andrieu et Louvel, trúng cử 1 ghế phải bỏ vé lại.
Tarn et Garonne: M Delthil, trúng cử.
Haute-Vienne: M Leclere, trúng cử
Yonne: MM, Gaudaire et Hamelin trúng cử.
Aube: M Armsbruster, trúng cử.

Lần bỏ vé thứ ba

Seine: MM. Strauss, Deoasle, Morizet, trúng cử.
Seine-et-Oise: MM Amiard, Guesnier, Loreau, trúng cử.
Orne: M Denis, trúng cử.
Puy de Dôme: M. Darteyre, trúng cử.
Saône et-Loire: MM. Duprey et Pelletier, trúng cử.
Haute-Saône: MM Jeanneney et Rebandot, trúng cử.
Seine Inférieure: M. Lavoine, trúng cử.
Somme: M. Klotz, trúng cử.
Tarn: M. Vieu, trúng cử.

A. R. I. P.

TIN AI-LAO

Mộ phu sang Lào.

Các xưởng làm đường thuộc-địa số 4 từ Vientiane đi Luang-Prabang (cách Vientiane 125 kilomètres) đang cần đến culi làm khoán.

Đất đào mỗi thước *cube* trả 0p.40.

Xây đá kể cả vật liệu và vận tải mỗi thước 5p.50

Những giá ấy là chiếu theo giá công 0p.40 một ngày.

Ở các xưởng đều có nhà thuốc phát thuốc không lấy tiền.

Các thứ thuốc nhất là thuốc *quinine* ngày nào cũng phát.

Những người đau nặng thì có xe *camion automobile* chở về Vientiane.

Tại Hinki gần chỗ làm đường có mở một nhà điện-báo.

Muốn đi Vientiane thì phải đi xe hỏa đến Vinh từ Vinh đến Thakhek đi ô tô và từ Takhek đến Vientiane thì đi tàu thủy.

Các bọn phu từ 20 người trở lên mà có xã trưởng đưa đến thì tòa sứ cấp giấy vận tải cho.

Tin sau cùng

Số người thất nghiệp ở Pháp

Ngày 6 Janvier số người thất nghiệp được trợ cấp là 17.100, hơn tuần lễ trước 4.000 người.

Tòa nội-các nước Đức

Theo như tin sau cùng, thì thống chế Hindenburg cử M. Von Curtius lập tòa nội các. Tình thế chính-trị vẫn rối. Người ta nói công việc của quan thủ-tướng sau này rất là khó khăn.

(A. R. I. P.)

VIỆC HANOI

Les bureaux de la Direction, de l'Administration et de la Rédaction du T.B.T.V. et du Học báo sont transférés Jules Ferry n° 66bis et 68. Entrée de la Rédaction n° 39 rue Lamblot.

Sở báo T. B. T. V. và Học báo mới dọn sang phố hàng Trống số 68. Tòa soạn có cửa riêng vào đằng phố Nhà-thờ, số 39.

Thời-tiết

7 giờ	20 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	12	10
nhì,	11	60
ba,	10	60
Thóc hạng nhất,	7	10
Bắp ngô	7	37

Giá bạc. Kể từ ngày 10 Janvier 1927 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 40.

Tỉ giá quốc trái:

Ngày 4 Janvier 1927

3 %.	hoàn dần		84 f. 50
3 1/2 %.	hoàn dần		»
4 %.	vĩnh viễn	1917	50 f. 75
4 %.	»	1918	50 f. 00
6 %.	»	1920	71 f. 15
5 %.	hoàn dần	1920	80 f. 50
4 %.		1925	80 f. 95

Ngày 8 Janvier 1927

5 %.	vĩnh-viễn	52 f. 20
5 %.	1915-1916	62 f. 00

Quan quyền Toàn-quyền vào Trung Nam-kỳ. — Đến tối mai 11 janvier hồi 9 giờ quan quyền Toàn-quyền Pasquier sẽ đi xe lửa riêng chạy đêm vào Vinh. Buổi sáng đãi tiệc xong tại Vinh thì ngài sẽ chủ khánh-thành đường xe lửa tự Vinh đến Phủ-trạch. Tối ngài lại trở về Vinh và sáng hôm sau đi ô-tô vào Đồng-hới để khánh thành đường xe lửa vào Đông-hà, Ông Pasquier định qua Huế và Đà-lạt mấy bữa rồi vào Saigon, chừng ngày 20 thì ở đó.

Tại phủ Toàn-quyền. — Quan Toàn quyền vừa thông tư đi các công sở rằng trong khi ngài vào Trung-Nam-kỳ vắng thì các công việc ở phủ Toàn-quyền đều do quan phó Toàn-quyền Lavit trông nom.

Hội-đồng chính phủ. — Kỳ hội-đồng chánh-phủ thường trực ngày thứ bảy mới rồi tại phủ Toàn quyền có xét đến những việc sau này:

Việc cho phép MM. Ardin và Mignon mở tạp chí «Rạng-đông» tại Saigon mỗi tháng xuất bản một kỳ.

Việc cho phép M. Nguyễn-Đức-Biệu chủ hiệu Thịnh-quan thư-quán mở tại Saigon một tờ Kịch-trường tạp-chí mỗi tuần xuất bản hai kỳ.

Việc thi-hành nghị-định ngày 26 août 1920 và 14 novembre 1925 về việc thuế thân và thuế thổ tại châu Bảo-lạc.

Việc cấp lương cho các viên chức người Đông-dương làm trong ngạch Tây, văn võ.

Quan Thống-sứ Robin về nghỉ. — Quan Thống-sứ Bắc-kỳ Robin định đến mồng 7 mars thì đi tàu *Porthos* về Pháp nghỉ mấy tháng.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Một cuộc hát lấy tiền giúp tài-chính nước Pháp. — Đến thứ bảy 15 này đúng 9 giờ tối tại nhà hát Tây có một cuộc hát lấy tiền giúp đồng *francs*. Tiếc rằng bữa đó quan Toàn-quyền Pasquier và phu-nhân đã vào Saigon vắng, nhưng chắc có quan phó Toàn-quyền, quan Thống-sứ, quan Đốc-lý cùng các quan văn võ đến xem đông thì cuộc hát ấy sẽ được long trọng. M. Bourrin và bọn tài tử của ông sẽ diễn tích *Avare* và *Médecin Volant* là hai kịch vui nhất của Molière tiên sinh.

Vậy ai định đi xem, nên mua vé mau, kẻo chậm thì hết kể từ ngày 13 janvier trở đi bán các vé chỗ ngồi sẽ do M. Frégier chủ Hôtel de France bán.

Thể lệ các viên chức Annam ở các trường Cao-đẳng tại Đông dương. — Theo như nghị-định quan quyền Toàn-quyền ngày 8 janvier mới rồi thì các viên chức bản xứ làm việc tại các công sở chung hay là các công sở riêng của các xứ Đông dương mà được cách được theo học các trường Cao-đẳng tại Đông-dương thì cũng coi như là đương làm việc. Như vậy thì các viên chức ấy vẫn được hưởng các khoản lương bổng và phụ cấp về gia quyến, trừ ra không được hưởng các số tiền học bổng mà thôi.

Những khoản chi tiêu về việc nói trên ấy, sở sở dự toán nào cấp lương cho các viên chức lúc làm việc thì sở ấy phải chịu.

Việc thi hành các thể lệ trên ấy cũng theo như cái thời hạn học của các trường đã dự định.

Người nào được nhận làm lưu học sinh thì sẽ mỗi tháng phải nộp trước số tiền ăn theo như giá sẽ định riêng.

Ngạch cai trị. — M. Pettelat, quan phó cai-trị hạng nhất, hết hạn nghỉ, nay bổ đi phó sứ Hải-dương.

M. Belisaire, phó sứ Hải-dương, nay đổi về tòa hai phủ thống-sứ.

Ngạch quan lại. — Có tin đồn rằng M. Ng-đình-Quý sẽ đi tổng-đốc Bắc-ninh, và M. Vũ-ngọc-Hoành sẽ về tòa án Thượng-thẩm.

Ngạch lục sự. — M. Trịnh-phượng-Tường, lục sự hạng nhất tại Phú-thọ được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

Ngạch học chính. — M. Hà-ngọc-Lan, cựu học-sinh lớp thành-chung Hà phong, nay được bổ giáo học thí sai tập sự.

Đấu giá. — Sáng nay, 10 janvier, hồi 9 giờ, tại sở Bưu-điện chính Hanoi đã đấu giá mua cái giấy in cho sở điện báo Đông-dương, về năm 1927.

M. Ngô-tử-Hạ bỏ 35.457p.45 được tạm thầu.

Một cái kiện về việc đắm tàu «Suzanne». — Ai cũng nhớ rằng ba năm trước là ngày 20 juillet 1924 hồi 5 giờ chiều, chiếc tàu *Suzanne* của hãng Sauvage bị đắm ở bến Chau trong sông-gâm thuộc tỉnh Tuyên-quang. Người cầm tàu là M. Bruneil bơi lên được, còn M. Vincent là tham biện tòa Sứ đi tàu ấy lên Chiêm-hóa mà thì bị chết đuối.

Mme Vincent là vợ ông lúc bấy giờ đã kiện ngay chủ hãng tàu bắt đền 5 vạn đồng và đòi lấy trước ngay 5000 đồng. Chủ tàu bấy giờ cãi là nguyên việc chở tàu ấy có làm hợp đồng với nhà-nước thì việc phải thưa tại tòa án Cai-trị, còn tòa án vẫn không có quyền thẩm-phán và Mme Vincent khiếu sơ thẩm đòi tiền bồi thường.

Phiên tòa tháng bảy mới rồi, Tòa-án sơ-thẩm xử vụ việc ấy đã xử là tòa có quyền thẩm-phán, nhưng xét rõ lẽ rằng phàm những người đã sang làm việc ở các thuộc-địa thì tất là cũng tự ý chịu những sự nguy-hiểm, sau là M. Vincent bất hạnh chết vì nghĩa-vụ của mình thì bà vợ đã được lĩnh tiền tuất-quả và sau nữa là sự vận-tải trên sông ở xứ này khó khăn lắm thì tòa chỉ phạt M. Sauvage phải trả có 5000 đồng thôi, và định 5 tiền trả trước là 1500 đồng và cho thi-hành tạm ngay cái án ấy.

CÁO-BẠCH CẦN-KÍP

Bản hiệu có lời cáo tình các ngài buôn đĩa hát tiếng ta, hiệu «Victor» đến ngay bản-hiệu phố Tràng-tiền, số nhà 58, để đặt hàng, vì tết ta đã đến nơi, cho tiện bề nghênh tiếp

Etablissements INDOPHONO
58, Rue Paul Bert, Hanoi
5.993

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Hiệu-trưởng: PHẠM HUY-LỤC
22 Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) Máy-nói số 150

Là trường tư của báo Trung-Bắc mở ra, có đủ các lớp nền Sơ-học kiêm-bị như của Nhà-nước. Chương-trình và qui-tắc theo như trường Nhà-nước, nhưng chủ-trọng nhất về sự giáo-dục cùng việc dạy Pháp-văn và Quốc-văn.

Tiền học lấy đắt là vì mỗi thầy chỉ dạy độ ba chục học-trò là cùng để có thể chăm riêng từng người được.

Buổi tối lại có lớp chuyên dạy chữ Pháp để luyện tập học-trò thi vào các trường Cao-đẳng tiểu học hoặc thi vào các công sở Nhà nước.

Thầy học đều là những người đã dạy ở các trường Nhà-nước lấy ra cả.

Cho được thỏa lòng những nhà ở các tỉnh có con em muốn cho trọ học tại Hanoi, thì Học-hiệu định nay mai sẽ mở ra một ký-túc-xá có chỗ ăn, chỗ ngủ, chỗ chơi cho học-trò, rất lịch-sự và hợp-thức, không phải từ chối như là từ khi mới mở trường đến nay nữa, nhưng số học-trò có được kha khá thì mới có thể mở được.

Nếu mở được một cái ký-túc-xá như thế thì rất là tiện cho các hàng quan chức hay thuyên chuyển, cùng là các nhà hào-phú ở các nơi chưa có trường kiêm bị, hoặc là vì lẽ gì khác mà không muốn cho học ở trường tỉnh mình

Các nhà ở xa, ai muốn hỏi điều gì xin cứ viết giấy cho hiệu-trưởng, ở số 22, phố Nhà-thờ và xin đính theo một cái timbre để trả lời.

Có phải tự tử không? — Về việc người bồi Ng-văn-Song làm với một người quan Tây ở phố Duclefils chết thắt cổ đã đăng trong số hôm qua thì bản-báo đã đánh một cái dấu hỏi. Các báo ở đây đều thấy đăng là người ấy tự tử cả. Báo *France-Indochine* cũng đăng như vậy, nhưng lại nói rõ hơn rằng: «Buổi sáng chủ sai quét buồng, độ 10 giờ, bà chủ không thấy bồi ra mà không thấy tiếng động thì cho người vào xem người bồi ấy làm gì. Bấy giờ mới trông thấy hắn cổ treo vào cái then cửa sổ bằng một cái dây da *bidon*, chắc người khốn nạn ấy lâu lắm mới chết được, vì là cái mình hắn nằm bẹp xuống đất và đầu chỉ cách mặt đất độ ba-mươi phân tây. Như thế thì cái thân không đủ nặng khiến cho cái nút thắt lại được, chắc là lâu lắm mới chết ngạt...»

Cứ như ý ta, đầu cách mặt đất độ 30 phân tây thì tất chân phải áp đất, mà chân đã áp đất thì ta không hiểu tự tử bằng cách thắt cổ thế nào được? Bởi vậy lại xin đánh một cái dấu hỏi nữa.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Giả-mạo. — Chu-văn-Giang, 12 tuổi, ở làm bé-con cho quan thiếu-úy Chauffat mới được mấy tháng trời, ngày tháng 12 tây năm ngoái làm mạo *bông* bắt chước chữ ký của chủ lấy một hộp sữa. Hỏi thì Chu-văn-Giang đều thú nhận cả. Tòa xét xong, lượng tha cho, vì bấy còn bé dại nhưng bắt mẹ là Ng-văn-Niệm phải chịu các tiền lệ-phí.

Ăn cắp gương. — Ng-văn-Thể làm thợ sơn bị thưa vào hàng một người tên là Hoàng-thị-To giả là người mua hàng rồi, ăn cắp một cái gương soi, được tha, vì xét không đủ chứng cớ.

Bội tín. — Ng-văn-Thu, xin làm điền-sốt ở Nam-kỳ, vay trước 2 đồng tiêu hết rồi không đi nữa. Tòa phạt Ng-văn-Thu 2 tháng tù án treo và 5 quan.

Ăn cắp giây điện. — Trịnh-đình-Ngữ làm thợ, máy đèn, vào hiệu *Gô-đa*, nhân thấy đông khách mua hàng, cầm lấy một cuộn dây điện giả cách xem, rồi nhét ngay vào người chực ra thì bị M. Kagy bắt được. Tòa phạt Trịnh-đình-Ngữ 3 tháng tù.

Móc túi. — Ng-văn-Khoa làm nghề bán hàng rong, thò tay vào túi một người tên là Ng-trọng-Hiến, đương đi trong chợ Đồng-xuân, ăn cắp 0$30. Trước tên ấy đã 5 lần can án về tội ăn cắp rồi. Tòa phạt Ng-văn-Khoa 5 tháng tù.

Ăn cắp khánh vàng. — Trần-văn-Vu, bị thưa ăn cắp khánh vàng của con một người tên là Ng-thị-Huy ở trên xe điện thì được tòa tha vì xét không đủ chứng cớ.

Chứa quế của hiệu vỡ nợ. — Việc Lu mong Tan tức Mong Pan là khách buôn bán bị thưa chứa 256 hòm quế của hiệu Vong yat Soi từ ngày tháng giêng năm 1924 thì nay tòa hoãn đến kỳ sau mới xét.

Sách mới. — Bản quán mới tiếp được một quyển tiểu-thuyết nhan đề là *Cô ả khăn đầm* của ông Nam-Hương Bùi-huy-Cường dịch thuật. Sách khổ nhỏ, dày 71 trang, giá bán 0$18.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ «*COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Carnaux*».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 5003

Hạ giá bộ Ba người ngự-lâm pháo thủ. — Mấy năm trước bản-quán có in ra từng tập truyện Ba người ngự lâm pháo thủ khổ rộng bán 15 xu một tập 32 trang, toàn bộ ngót 800 trang bán 3 đồng. Từ nay trở đi ai mua toàn bộ sẽ được giá hạ là hai đồng. Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán, 61-63 phố hàng Bông Hanoi.

Cướp giật. — Trưa hôm thứ bảy mới rồi, một người thợ mộc tên là Đào công-Quyền, ở phố hàng Nón, số nhà 27, đi chợ Đồng-xuân, khi ra về lên xe tay, có một đứa kẻ cắp giật mất một cái quần để trong thúng. Ngay lúc ấy có người mật thám trông thấy đuổi bắt được đứa kẻ cắp. Nó khai tên là Phan-văn-Phụng, 17 tuổi, nhà ở bãi gần nhà thuốc lá.

Ngày đầu tháng Novembre 1926, Phan-văn-Quang làm phụ họa đồ cho Nguyễn văn-Can, làm công cho M. Phan-văn-Đường, ở phố Tân-hưng số 1, ra Quảng-yên họa đồ cho công ti «Xi-măng» Hải-phòng. Đến cuối tháng, xong việc, khi về qua Hải-phòng tên Quang ăn cắp mất cái thư của M. Đường gửi cho một người Tây ở công ty Xi-măng, (thư ấy để trong cặp đồ của tên Can) đem lại đưa cho ông Tây ấy rồi nói rằng tên Can mất cả đồng tiền, nên không về Hanoi được, có nhờ hắn lại vay hộ 10 p. ông Tây tin là thực, liền cho vay số tiền ấy. Sau vỡ chuyện ra thì tên Quang đã trốn rồi. Ngày 6 Janvier Can phát đơn kiện. Nay sở Mật-thám đã bắt được tên Phạm-văn-Quang.

Tù sổng. — Lúc 9 giờ rưỡi hôm thứ bảy vừa rồi, người lính gác nhà thương Phủ-doãn trình rằng vào hồi 8 giờ đêm hôm trước có một tên tù, không rõ là tên gì nằm ở nhà thương mà trốn đi đâu mất.

Các rạp chớp-bóng Hanoi

RẠP CINÉMA PALACE
HANOI
Phố Tràng-Tiền
Từ thứ Tư 5 đến thứ Ba 11 Janvier 1927
chiếu tích chuyện
CÁI HOA HỒNG BẠCH
Chuyện rất hay — cam-khổ cho một người thiếu-nữ quá nghe đến nỗi... về sau năm chìm bảy nổi, cũng được hòa-hợp.

FAMILY CINÉMA
phố Hàng Buồm
Từ Thứ Tư 5 đến Thứ Sáu 7 Janvier
CHUYỆN TÀU BAY MA
Từ Thứ Bảy 8 đến Thứ Ba 11 Janvier
THANH XÀ! BẠCH XÀ!

Rạp Family Cinéma phố Hàng Buồm sắp chiếu bộ tiểu-thuyết tàu làm phim ảnh
LƯƠNG SƠN BÁ
VÀ CHÚC ANH THÁI

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường	0, 05
Tiền cước Recommandé thêm	0, 10

Thư và mandat gửi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI
5783

Việc bóc lột ở ngõ Trạm. — Trong một số báo trước, có đăng việc một người đánh bạc được, ra đến ngõ Trạm bị bóc lột mất hơn 50 đồng. Nay đã thấy sở mật thám bắt tên Ng-văn-Phúc tức Phúc-con về việc ấy, nhưng Phúc cứ chối không chịu nhận lẽ, chỉ nhận là có đánh bạc với người nguyên đơn thôi.

Tìm thấy cháu. — M. Đỗ-viết-Kha thư ký tòng sự ở Kho bạc đến sở Cẩm khai rằng đứa cháu tên là Ng-v-Xuân 14 tuổi bỏ nhà đi từ hôm 30 tháng mười tây thì nay đã tìm thấy ở dưới Haiphong rồi.

ĐẮP ĐÊ VỠ LÂM GIO

Nhà-nước có giao cho tôi đắp cái đê mới ở chỗ vỡ Lâm-gio (tỉnh Bắc-ninh) Công việc này rất là to-tát, vậy các bác cai nào có coolies thổ-đầu muốn làm công việc đó thì đến tại hiệu Đông-phố, 78 Phố hàng Bồ (Hanoi) để nói truyện và bàn định giá cả.

Đông-phố chủ-nhân kính đạt
5.996

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thảm trạng. — Một cái xác đứa trẻ con giai độ 6,7 tuổi thấy bỏ ở gần cầu xe hỏa cách độ 500 thước về bên phía tay trái đường hỏa xa, đi Hanoi. Lập tức sở cảnh-sát phái người lại biên khám và cho đưa vào nhà mổ để xét.

Hồi 22 giờ ngày 7 janvier ở Phố bờ sông (Quai de Canton) có một cái thây người đàn ông trông dáng dấp rất tiều tụy, kinh như người ấy vẫn đi ăn mày, có lẽ vì đói khát mà sinh bệnh rồi chết. Sở cẩm làm biên bản xong rồi cho đưa tử thi vào nhà mổ.

Trẻ con lạc. — Đứa trẻ con giai lên bốn tuổi lạc ở phố Đầu-cầu bữa nọ thì cha nó là Hà-văn-Chương làm nghề thợ rèn ở làng Hàng-Kênh đã lại sở cẩm nhận đem về.

Giải ra ngoại-ô. — Ngày hôm qua lính cảnh sát bắt được 14 tên ăn mày đi trong thành phố thì đã điều cả về sở cẩm để giải ra ngoại-ô.

Giấy bạc giả. — Nguyễn-sung-Mau 28 tuổi là viên quản võ của Trung-quốc, Nguyễn-an-Khoan 30 tuổi và nghề nghiệp và Kin San 36 tuổi làm việc nhà buôn đều ở cả số nhà 67 và 71 đường Strasbourg đã bị bắt tống giam về việc đem lưu hành thứ giấy bạc giả 100 đồng vào địa phận nước Pháp.

Dọa nạt người ta. — Vũ-v-Thanh 32 tuổi làm cai cu-li ở sở xi-măng ở số nhà 27 đường Bonnal bị thưa làng mụ và dọa đánh người hàng xóm tên là Nguyễn-Tuyết.

Gả con gái chưa đến tuổi. — Mụ giần Tsan-Cui, chủ một nhà thanh lâu Tàu ở Hạ-lý nuôi vẽ giở những con gái chưa đến tuổi làm nghề bán phấn thì sở cẩm đã cho bắt hỏi và đệ sang tòa án để xét.

Nạn ô tô. — Ngày 6 Janvier vào hồi 19 giờ ở chỗ rẽ phố Đầu-cầu và phố Bonnal có hai chiếc xe ô-tô số T 3651 và T 1965 va phải nhau. Không thấy nói hư hại thế nào, nhưng người ngồi trong hai chiếc ô-tô ấy đều được bình yên cả. Hú vía!

Ngộ sát. — Vừa rồi có xảy ra việc một đứa trẻ con mới đẻ được 2 tháng bị ngộ sát thì nay sở mật-thám còn đang xét xem nguyên nhân thế nào.

NAM-ĐỊNH

Trộm! Trộm! — Đêm mới rồi có gian phi có khoét ngạch nhà ông năm Ty ở thôn tam xã Cầu-cổ lấy các đồ đạc hơn 100 bạc. Cứ như lời sự chủ khai thì anh kẻ trộm này cũng là tay tài tử vì hắn ăn trộm cả cái đèn thập lục nữa.

Cái chỗ khoét thì đo sâu độ năm tấc ta, rộng hơn một thước ta, cứ xét lỗ khoét thì chỉ đứa trẻ 10 tuổi mới chui được! Việc này nghe đâu phó tổng đã làm đơn trình quan.

Tháng này là tháng củ-mật, tưởng ai có chức sự về việc trị an trong dân thì nên hết sức canh phòng cho ai nấy được an cư lạc nghiệp.

Biếu lịch. — Hiệu Tứ-sơn thư-quán 27 hàng Đàn có 5000 quyển lịch để biếu khách mua hàng.

Tứ-sơn

BẮC-GIANG

Tháng củ mật. — Hồi 2 giờ đêm hôm 4 janvier 1927, có một đám cướp độ 9, 10 đứa, khi chúng đến thì những cướp một cái thuyền đỗ gần đò ngang, và vét được 2 cái hòm quần áo, trong có ngót 100 bạc, chúng lấy xong, chèo thuyền xuôi về mạn Sept-Pagodes sau khi chúng tẩu thoát rồi, khổ chủ về hoàn lên một người làng Cương sơn, tên là M. Tâm huyện Lục-ngạn, đem theo một đứa đầy tớ đi đuổi, đến gần nhà M. Hân, chánh tổng đương thứ cùng bắt tay nhau đuổi, độ 20 kilomètre thì bắt được. Bọn cướp ấy bị nhiều vết thương, cho nên phải bỏ thuyền lên bộ tẩu thoát, hiện bắt được bốn tên cướp và một người con gái độ 15 tuổi, một tên cướp bị đạn chết là (Phạm-văn-Tổng) ở Giáp-điền, huyện Lang-tài, còn ba tên phạm kia đều bị thương nặng, người ở Đông-giang thuộc phủ Nam-sách.

Đáng khen thay M. Hân và M. Tâm thật là can đảm. Vậy các ông chức dịch nên theo đó mà làm cho hết bổn phận.

Tháng này là tháng củ mật, ba con ta phải cẩn thận mà dự-phòng

Tiểu-thạch-Bình, lai cảo.

THAI-BÌNH

Trộm cướp như rươi — Ngày mồng hai tháng 11 ta có một lũ cướp ước hơn 20 đứa đem khí-giới vào ăn cướp nhà Hương-Y, xã Canh-nông tuần tráng đến phu cự lũ gian-đảng phải hai người đau, mà đầu cũng có đánh lũ gian đảng bị thương nữa, khi đuổi thì quân gian chạy vào làng Duyên-nông, lý dịch đi trình huyện Duyên-hà đang bắt xét hết Đến đêm 24 gian đảng lại vào nhà Quản Trình bắt 8 con lợn. Đêm 2 lại vào nhà Khuê, khi biết ra có đảng gian, thì Khuê bị gian đâm đêm 4 thương rất nặng. Ông huyện Duyên-hà đã sai hai người lính về khám, xem ra cũng không tra nghe đâu cũng có những quân bảo thanh tích xã ấy tố nẻo đường dẫn chúng về làng. Hương lý-dịch biết cả, nhưng sợ không dám nói.

Ng-v-Thiệp lai cảo

NINH-BÌNH

Cuộc đánh quần thi. — Hồi 3 giờ chiều hôm 1er Janvier mới rồi nhân dịp khánh thành mấy sân quần hội Liên-sư có cuộc đánh quần thi ch êm giới quần quân đấy là quân trong hội Liên-sư. Hội có mời các quan khách đến thưởng kiến đông lắm. Hôm đó sân quần vạch mới xung quanh có chăng cờ, ở dọc giữa bên có mấy hàng trăm ghế mây để quan khách ngồi xem. Đúng giờ có quan Công-sứ Grossin cùng nhiều các quan Tây các quí bà đầm các thân hào các ông làm việc các sở, các hội viên hội thể dục đến dự đông ngồi chật cả hàng 100 cái ghế. Người hàng phố trẻ con tấp nập lại xem làm cho quang cảnh tỉnh Ninh-bình được vui vẻ quang thành náo nhiệt lắm. Ban âm nhạc của hội Liên-sư có cử nhạc tây cùng nhạc cải-lương nghe êm tai lắm, làm cho các thiếu niên thể dục lại phấn khởi lắm mà trổ tài đánh lẫn quả tài tình, chúng vỗ tay khen. Hội có treo giải cái cờ *sa tanh* đỏ thêu chỉ vàng mấy chữ: «Championnat 1926» kết quả cuộc thi như sau này: đánh một người (*single*) M: Tuyển thắng, đánh 2 người: (*double*) MM: Ngọc, Kiệ

Tứ-sơn

VIỆC TRUNG-KỲ

Ngày lễ ban sóc. — Ngày mồng một tháng chạp ta là ngày lễ ban sóc tức là ngày lễ Ban lịch cho bá quan đình Thần ở trung-ngoại.

Sáng ngày ấy tại trước cửa Ngọ-môn bá quan văn võ hai liệt hai ban chỉnh các thức nghi trượng lễ bộ liệt đã tề chỉnh nghiêm trang. Đúng giờ mai là khi hành lễ thì văn võ quan đến trước cửa Ngọ-môn liệt theo thứ tự, theo lời tán xướng mà hành lễ khi lễ tất thì có quan lên lên trên của Ngọ-môn tuyên bố mấy lời cung kính vâng lệnh trên mà ban lịch cho bá quan trung ngoại văn võ.

Những quyển lịch thì để những cái long-đình có tàn lọng kia khi lễ rồi, thì những quyển lịch ấy do sở Khâm thiên giám và bộ phân phát ra đình thần văn võ quan ở trung ngoại và các quan tòng sự chánh phủ bảo hộ.

Điều lễ của quốc triều ta ngày tuy có tỉnh giảm ít nhiều song nhiều việc gì cần để lại ta cũng nên biết.

Ngày lễ ban sóc thì các nơi nhà đều có thắp đèn treo cờ cả trên đài có treo cờ ngũ sắc. Vậy thì đầu tháng chạp năm nay đã có lịch mới sang năm rồi.

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Nous sommes de ceux qui croient à la misère des oraisons et à la sublimité de la prière.

Du reste, dans cette minute que nous traversons, minute qui heureusement ne laissera pas au dix neuvième siècle sa figure, à cette heure où tant d'hommes ont le front bas et l'âme peu haute, parmi tant de vivants ayant pour morale de jouir, et occupés des choses courtes et difformes de la matière, quiconque s'exile nous semble vénérable Le monastère est un renoncement. Le sacrifice qui porte à faux est encore le sacrifice. Prendre pour devoir une erreur sévère, cela a sa grandeur.

Pris en soi, et idéalement, et pour tourner autour de la vérité jusqu'à épuisement impartial de tous les aspects, le monastère, le couvent de femmes surtout, car dans notre société c'est la femme qui souffre le plus, et dans cet exil du cloître il y a de la protestation, le couvent de femmes a incontestablement une certaine majesté.

Cette existence claustrale si austère et si morne, dont nous venons d'indiquer quelques linéaments, ce n'est pas la vie, car ce n'est pas la liberté; ce n'est pas la tombe, car ce n'est pas la plénitude ; c'est le lieu étrange d'où l'on aperçoit, comme de la crête d'une haute montagne, d'un côté l'abîme où nous sommes, de l'autre l'abîme où nous serons ; c'est une frontière étroite et brumeuse séparant deux mondes, éclairée et obscurcie par les deux à la fois, où le rayon affaibli de la vie se mêle au rayon vague de la mort ; c'est la pénombre du tombeau.

Quant à nous, qui ne croyons pas ce que ces femmes croient, mais qui vivons comme elles par la loi nous n'avons jamais pu considérer sans une espèce de terreur religieuse et tendre, sans une sorte de pitié pleine d'envie, ces créatures dévouées, tremblantes et confiantes, ces âmes humbles et augustes qui osent vivre au bord même du mystère, attendant, entre le monde qui est fermé et le ciel qui n'est pas ouvert, tournées vers la clarté qu'on ne voit pas ayant seulement le bonheur de penser qu'elles savent où elle est aspirant au gouffre et à l'inconnu, l'œil fixé sur l'obscurité immobile, agenouillées, éperdues, stupéfaites, frissonnantes, à demi soulevées à de certaines heures par les souffles profonds de l'éternité.

LIVRE HUITIÈME

Les cimetières prennent ce qu'on leur donne

I

Où il est traité de la manière d'entrer au couvent

C'est dans cette maison que Jean Valjean était, comme avait dit Fauchelevent, « tombé du ciel ».

Il avait franchi le mur du jardin qui faisait l'angle de la rue Polonceau Cet hymne des anges qu'il avait entendu au milieu de la nuit, c'étaient les religieuses chantant matines ; cette salle qu'il avait entrevue dans l'obscurité, c'était la chapelle ; ce fantôme qu'il avait vu étendu à terre, c'était la sœur faisant la réparation ; ce grelot dont le bruit l'avait si étrangement surpris, c'était le grelot du jardinier attaché au genou du père Fauchelevent.

Une fois Cosette couchée, Jean Valjean et Fauchelevent avaient, comme on l'a vu, soupé d'un verre de vin et d'un morceau de fromage devant un bon fagot flambant ; puis, le seul lit qu'il y eût dans la baraque étant occupé par Cosette, ils s'étaient jetés chacun sur une botte de paille. Avant de fermer les yeux. Jean Valjean avait dit : Il faut désormais que je reste ici. Cette parole avait trotté toute la nuit dans la tête de Fauchelevent.

A vrai dire, ni l'un ni l'autre n'avaient dormi.

Jean Valjean, se sentant découvert et Javert sur sa piste, comprenait que lui et Cosette étaient perdus s'ils rentraient dans Paris Puisque le nouveau coup de vent qui venait de souffler sur lui l'avait échoué dans ce cloître, Jean Valjean n'avait plus qu'une pensée, y rester. Or, pour un malheureux dans sa position, ce couvent était à la fois le lieu le plus dangereux et le plus sûr ; le plus dangereux, car, aucun homme ne pouvant y pénétrer, si on l'y découvrait, c'était un flagrant délit, et Jean Valjean ne faisait qu'un pas du couvent à la prison ; le plus sûr, car si l'on parvenait à s'y faire accepter et à y demeurer, qui viendrait vous chercher là ? Habiter un lieu impossible, c'était le salut.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Trước-giả thuộc vào hạng người khinh cái nghĩa nhỏ-nhen của những lời khấn-vái, mà trọng cái nghĩa trác-tuyệt của những lời cầu-nguyện.

Vả chăng, trong cái thời-kì mà chúng ta đương qua bây giờ, cũng may mà thời-kì ấy rồi hậu-thế cũng quên đi, chứ nó không để nổi được cái mặt nó lại cho thế-kỷ thứ mười-chín, trong cái thời-buổi này là một thời buổi biết bao nhiêu kẻ mặt úp, bụng-dạ không cao là mấy, trong đám biết bao nhiêu người sống ở đời chỉ lấy khoái-lạc làm nghĩa-lý, ngày tháng chỉ lo nghĩ đến những việc nhỏ-nhen xấu-xí, trong vật-chất mà thôi, trong số người hư-sinh ấy mà có được ai tự-nguyện kham-khổ, tự mình đày-đọa mình, thì người ấy thật đáng kính. Nhà tu là một chốn xả-thân. Tự ý chịu thiệt thòi, dẫu sự thiệt-thòi ấy không hợp lẽ, song vẫn là sự thiệt thòi. Lấy một điều sai-lầm nghiêm-khắc làm nghĩa-vụ, tuy vậy cũng là đại-lượng.

Cứ lấy nó mà xét nó, theo nghĩa-lý mà xét, xoay đi xoay lại một cái vấn-đề tu-hành ấy mãi, cho nó rõ đủ các phương-diện ra, thì cái nhà tu, nhất là cái nhà tu đàn-bà, thì lại có một vẻ nghiêm-nghị lắm, bởi vì trong xã-hội ta đau-đớn hơn cả là phận đàn-bà, mà trong cái việc người đàn-bà tự mình đày-đọa mình vào nơi khổ hạnh, tự-hồ có một nghĩa trách oán đời thêm vào cái nghĩa tu nữa (1).

Cái cách ở chốn tu-hành, nghiêm-ngặt như thế buồn rầu như thế, trên kia ta mới kể gọi là vài ba mối đó mà thôi, thật không ra sống, bởi vì sống phải được tự-tiện; mà không ra chết, bởi vì chưa hết hẳn được trần-lụy; nhà tu thật là một nơi quái-lạ, khác nào như mình đứng trên một cái đỉnh núi mà nom thấy một bên thì cái vực sâu hang thẳm trần-gian chúng ta, một bên thì cái vực sâu hang thẳm sau này chúng ta sẽ đi tới (khi chết rồi); thật là một nơi bờ-cõi eo-hẹp mà lại tờ-mờ như sương tối, nó ngăn rẽ hai cái thế-giới, mà nó cùng chịu cả khi sáng và khi tối, của cả hai thế-giới ảnh hưởng vào; một bên thì cái tua sáng đã mờ của hồng trần, một bên thì cái tua phảng-phất chẳng ra sáng cũng chẳng ra tối của âm-phủ, hai cái tua ấy lẫn-lộn với nhau ; thật là cái « bán-âm ảnh » của âm-phủ.

Về phần trước-giả, là kẻ không tin những điều các bà ấy tin, nhưng lại là những kẻ cũng như các bà ấy lấy thành-tâm tín-ngưỡng làm lẽ sống, thì trước-giả có một cách rợn mà lại rợn êm-ái, một cách thương mà lại thương nhưng thèm-muốn, mà nhìn ngắm những bậc phụ-nữ có lòng xả-thân vì chúng đó, run sợ mà lại có tín-vọng, thật là những linh-hồn rẻ mình mà đáng tôn-trọng, những người cả gan dám ở ngay trên bờ cái vực huyền diệu, bên này thì dương-gian đóng cửa lại rồi, bên kia thì thiên-đàng chưa mở cửa ra, mà dám đứng chờ ở quãng giữa, ngảnh mặt trông ngóng một sự quang-minh không nom thấy, vậy mà vui lòng ở cuộc yên-trí rằng mình đứng đó là đâu mình biết; cố sức mà đem thân cho đến chỗ sâu-xa, cho đến nơi vô-khả-giải, trừng con mắt mà nhìn vào cái áng tối-tăm khùng động, gối thì quì, tinh-thần thì hoảng, thịt thì rùng, thẳng hoặc lại được một vài hơi thở nhồm lên như là để hớp lấy cái hơi cõi đời-đời ở đâu nó phào lại.

QUYỂN THỨ TÁM

Đem gì vào nghĩa địa mà không lọt

I

Nói về cách-thức vào nhà dòng

Thì ra cứ theo lời nói của lão *Fauchelevent* thì *Jean Valjean* «từ trên trời đã sa xuống» cái nhà đó.

Ông trèo qua cái tường vườn nhà tu chỗ góc phố *Polonceau* Cái tiếng hát như tiếng thiên-thần mà vẳng nghe đó là tiếng các bà phước hát kinh buổi sáng; cái phòng mà ông ngó thấy trong bóng tối đó, là cái nhà thờ; cái người như ma mà ông thấy nằm sóng-sượt dưới đất đó, là một bà phước đương làm lễ sửa tội ; cái chuông long-nhong mà ông nghe thấy không hiểu là chuông gì đó, là chuông buộc đầu-gối lão làm vườn *Fauchelevent*.

Con *Cosette* đặt lên giường rồi thì *Jean Valjean* và *Fauchelevent* ngồi vào bàn uống với nhau cốc rượu nho, ăn với nhau một miếng pho-mát, trước đống củi cháy nghi-ngút; trong nhà duy có một giường mà giường thì con *Cosette* nằm rồi, hai người ăn uống xong bèn nằm lăn lên hai đống rơm. Trước khi nhắm mắt lại *Jean Valjean* nói: — Từ nay tôi phải ở đây. — Cả đêm hôm ấy lão làm vườn nghĩ vơ-vẩn đến lời nói ấy.

Nói cho thật thì hai người không ai ngủ cả.

Jean Valjean biết cái cơ bí-mật của mình là tiết-lộ rồi, biết rằng *Javert* nó đương đi lùng mình rồi, thì hiểu rằng hễ lại đem con *Cosette* vào ở trong thành-phố *Ba-lê* thì chắc là không thoát. Thôi thì nhờ trận gió mới đó, đã thổi bạt ta vào chỗ nhà tu kín này, âu là ta ở lì ngay đó cho xong. Đối với một người vô phúc ở trong cảnh-ngộ ấy thì cái nhà tu đó vừa là một nơi rất nguy-hiểm, vừa là một nơi rất vững; rất nguy-hiểm là bởi chốn ấy không người đàn-ông nào vào được xưa nay, bằng ai bắt được mình ở đó thì tội rành-rành sấn nhập nhân-gia, chỉ đi một bước thẳng từ nhà tu sang đến nhà ngục; mà lại vững nhất, vì nếu nhà ấy đã dung cho ta ở, thì ai mà còn vào đó bắt ta nữa? Ở một chỗ không ai ở được, cũng là một diệu-phương ẩn-lánh.

(Còn nữa)

---

1 — Giữ nguyên văn tiếng Pháp bình như thừa một đoạn, bốn tiếng sau « le couvent de femmes ».

Những hồi từ đầu đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 30	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển . . 0 $ 20
	— II	203 —	0 44	
	— III và IV	159 —	0 35	
	— V và VI	193 —	0 42	Cả bảy quyển gửi thêm một gói . . . [illegible]
	— VII và VIII	229 —	0 55	
Phần thứ hai.	Quyển I	313 —	0 45	
	— II và III	267 —	0 60	

KHẢO VỀ Y-HỌC CŨ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Chứng bệnh thử

(Tiếp theo)

Đại thuận tán

Cam thảo (sao tiêu hoàng) 3 cân, can khương (sao) 6 lạng 4 đồng, hạnh nhân 6 lạng 4 đồng (bỏ vỏ sao tiêu khô), nhục quế 6 lạng 4 đồng.

Các vị tán mạt, uống với nước nóng, mỗi bận 3 đồng tiền sác.

Phàm mạo thử uống nước nhiều, tì vị thụ thấp, thành ra đau hoắc loạn ẩu thổ thì dùng phương này.

Thanh thử ích khí thang

Nhân sâm 5 phân, bạch truật 5 phân, trần bì 5 phân, trạch tả 5 phân, thần khúc (sao) 5 phân, hoàng kỳ 1 đồng (trích), chế thương truật 1 đồng, thăng ma một đồng, cam thảo 3 phân, cát căn 3 phân, ngũ vị 9 hạt (tán rịp).

Mùa hè thấp nhiệt huân chưng, chi thể và tinh thần mỏi mệt, nóng sốt phiền [illegible], bụng dưới bành trướng (đầy), hoặc [illegible] hoặc khát, mồ hôi ra nhiều, thì dùng phương này.

Dược án

Nhiệt thương nguyên khí, âm dương thanh trọc không phân biệt, mới sinh bành trướng, tức như lời nội kinh : trọc khí lộ lên trên thì sinh chân trướng ; thanh khí tầm ở dưới tất sinh sôn tiết

Trong phương này, thì hoàng kỳ thương truật bạch truật để cố nguyên khí, nhân sâm ngũ vị để phụ chi tiết ; thăng ma cát căn thì thăng dẫn thanh khí ; thần khúc trạch tả thì phân dáng trọc khí ; trần bì trích thảo thì bình vị hòa trung

Lục hòa thang

Sa nhân, bán hạ, hạnh nhân, nhân sâm, trích thảo, xích linh, hoắc hương, biển đậu, (tẩm nước gừng sao đen) mộc qua, hương nhu, hậu phác (chế nước gừng) gia sinh khương đại táo.

Hoắc loạn, ẩu thổ, tiết tả hàn nhiệt giao tác, thì dùng phương này.

Tứ linh tán

Chư linh 5 phân, trạch tả 7 phân, bạch truật 5 phân, xích linh 5 phân, phương này trị phục thử các vị tán mạt, sắc nước sôi [illegible] làm thang, nếu thổ nhiều thì gia sinh khương chấp.

Thanh cách ẩm tử

Hương nhu 3 đồng, trúc diệp 2 đồng, nhân sâm 2 đồng, bán hạ 2 đồng, đàn hương 2 đồng, cam thảo 1 đồng, phục linh 3 đồng, cánh mễ 5 đồng, gia sinh khương đại táo sắc thang uống nguội.

Phục thử, ngũ tâm phiền nhiệt ẩu thổ, khát nước, tiểu tiện ít và đỏ thì dùng phương này :

(Ngũ tâm là hai lòng bàn tay hai lòng bàn chân và bụng)

Lục nhất tán

Thạch cao 6 lạng nghiền nhỏ sao khô, cam thảo 1 lạng sao khô.

Hai vị tán mạt điều lẫn với nhau uống với nước mưa.

Phương này chủ trị thương thử, cũng có gọi là ích nguyên tán, cũng có gọi là thiên thủy tán, phương này gia thần sa thì gọi là thần sa ích nguyên tán ; gia thanh đại, thì gọi là thanh đại ích nguyên tán.

Thiên sinh bạch hổ thang

Phương này trị trúng thử.

Tây qua (dưa đỏ) vắt lấy nước, đổ vào miệng, là tỉnh ngay.

Trị thử phong pháp

Phàm người trúng thử ngã ra mà không biết gì cả, không khác gì người trúng phong, cho nên gọi là thử phong, khi đó, cấm đừng cho uống nước lã, đừng cho nằm dưới đất, sợ hỏa tuyệt tam tiêu, khí không lưu thông được, rồi dùng nước nóng hoặc nước tiểu đồng tiện cho uống, và lấy khăn nhúng nước nóng, chườm vào dưới rốn ở giữa [illegible] (khí hải) đợi cho tỉnh, sẽ điều trị. Nếu giữa đường bị bệnh, [illegible] vào chỗ có bóng mát, mà dùng đồng tiện cho uống.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

Tự do diễn đàn

Nông nỗi nhà giáo ở thôn quê

(Tiếp theo)

Mà dạy học ở nhà quê có phải là một nghề dễ dãi nhàn hạ đâu ! Thật là đã khó lại nhọc. Lũ trẻ tí nhau mới ra trường, ăn chưa nên đọi, nói chưa nên lời, phải uốn nắn từ lúc đứng khi đi, dạy bảo từ lời ăn tiếng nói, rồi đúc sao cho vào khuôn vào phép, vừa dạy lại vừa phỉnh dỗ, một mình ba lớp, dứt cổ bỏng họng suốt ngày, thật là trăm phần vất vả. Thế mà lương bổng có gì đâu ! Các thầy tổng ngày xưa còn được cái cảnh : [illegible] mười đồng lĩnh ngũ [illegible], ôi ! sớm ngày hai bữa [illegible] chứ thầy tổng bây giờ phải gào hét mòn tháo tiết ra mới được 15, 20 đồng một tháng. Mà có được lĩnh nguyên lương đâu ! Còn phải để tiền xe phí cho thầy thừa, sợ bỏ nửa chờ. Trường gần nhà thì nhàn đã, nếu lại xa cách hàng lá ki lô-mét thì đường nhà quê cu-ly nó lấy của 1 $50 — 2 đồng bạc xe nữa ; mà không thể cuốc bộ được mới đau ! Thỉnh thoảng có việc ; phải khai báo, hay được mảnh giấy, lệ mục phát về, thì ta phải thân chinh xuống tận nha mà lĩnh. Còn một đồng công mất toi, có ai chịu đỡ tiền lộ phí ! Lương lậu còn được có như thế, mà phải chi tiêu bằng trăm mối ! Đã đeo cái tiếng nhà mô phạm, ăn mặc có thể bẩn [illegible] được đâu ! Đi ra ngoài ; người tài xế ăn một tháng 4, 5 chục, giữa đường gặp khát bằng quả [illegible], tìm mía cũng [illegible] ai cười mà ông giáo lương 15, 20 đồng một tháng, có khát thường không dám ngồi ở cái ông hàng chỗ đường đi lối lại, phải vào hiệu nước chanh kia ; bảo tôi có đói ngồi ngay đến ghế nhà hàng mà ăn uống cũng xong ; ông giáo có đói phải vào hiệu [illegible] phong mới được ; ăn ở ngoài hàng không những e lệ chê, lại còn sợ không được vệ sinh.

Quần áo mặc cũng phải lành lặn sạch sẽ. Đó là những sự chi tiêu bó buộc, có phải là hoang phí đâu !

Mà các ông giáo, phần nhiều nhà thanh bạch, không thể theo đuổi nghiệp học được nữa mới phải dựng thân bằng nghề ấy. Lương lậu như thế trừ ăn tiêu ra, mà trên còn cha mẹ phải cung dưỡng, giữa có anh em phải tư phù, dưới còn vợ con phải nuôi nấng ; nào lại còn nuôi vú, thuê hầu, khi bạn bè, khách khứa, lễ [illegible], phỏng chi dạng làm sao đủ. Mà ở những nơi thôn quê [illegible], đồ ăn đắt đỏ hơn ở tỉnh, lại không được sẵn sàng như ở thành thị, mất nhiều tiền mà phải ăn khổ ; phụ cấp chẳng được, hết là trăm phần khổ sở đến. Trong 10 ông đến tám nhăm ông quẫn bách, công nợ như mướp ! Một người bếp giỏi của quí quan, công một tháng 18 20 đồng, có phải [illegible] sao hơn mười hung ông giáo [illegible] không ? Đau đớn thay ! Thảm thế thay ! Làm lụng vất vả, mà lương bổng không đủ chi dùng mới sinh ra ngã lòng, nản chí ; sao chẳng đã nhiều ông xin từ dịch, bị hỏi chức vì những nông nỗi đó.

[illegible] ai là kẻ [illegible] cho thành bình quí, phượng, long, ly mà ta được khoan tâm, ngoạn mục ?

Ông bác sỹ, nhà kỹ sư [illegible], thử xem ai là người khai-tâm, ai là người rèn đúc cho nên bực giỏi giang thông thái, để họ mưu ích quốc, lợi dân ?

Dân trí muốn khai thông, trình độ muốn tiến hóa, phải cần ở sự học phổ thông. Mà muốn cho nền học Phổ-thông được phổ-cập, tất phải nhờ đến cái công lao các nhà giáo ở thôn quê vậy. Thế mà các nhà ấy phải những nông nỗi đáng thương như thế, thì mong gì cho sự học phổ-thông được phổ cập, cho trình độ mau tiến hóa, cho dân trí chóng khai thông ?

Nước trông cậy có bọn thiếu niên mà thiếu niên [illegible], nghĩ chẳng đáng lo cho cuộc tương lai lắm du ? Thiết tưởng muốn cho nền học vấn trong nước được mở mang không gì bằng chỉnh đốn lại việc học ở thôn quê vậy.

Điều cốt yếu nhất là xin chính phủ tăng lương cho ngạch giáo-học chỉ sai ; bậc tập sự hạng bẩy, cứ thế dần dần cho đến [illegible] ; và cho họ phụ cấp gia quyến nữa, vì đã phải làm một người giáo học thì coi là như [illegible] ; vợ con không có tư bản để tự sinh kế như các hạng khác ; ngoài giả mẫu ruộng miếng vườn, quanh năm chỉ trông vào đồng lương của chồng đi làm việc. Lại xem ngay các ông giáo ở nhà quê, có mấy người đem được gia quyến đi theo đâu, hầu hết phải ở trọ, vì đem đi thì thiếu ăn. « Có ăn no mới làm kỹ ». Họ có ăn no, mặc ấm, để chi dùng không phải lo nghĩ thì mới đem tâm vào việc làm được.

Điều thứ hai là tu bổ lại trường học. [illegible] bằng không thì bắt xã [illegible] phải [illegible] chữa cho khỏi dột nát, cửa rả được vững vàng ; phát đủ các đồ dùng về việc học ; sân phải rào xung quanh để tập thể thao cho sạch sẽ, và cả ngăn cản lũ mục đồng ; làng sẵn có tuần phiên canh nhật, nên cắt đến canh giữ cho trẻ khỏi đến nghịch ngợm, và cho sai quét tước nhà trường cho sạch sẽ ; như thế làng nên cấp thêm cho mỗi tháng 1, 2 đồng [illegible].

Điều thứ ba là phụ huynh học trò cùng cái lý dịch phải kính nể ông thầy, nếu mình muốn cho con được mở mày, mở mặt. Ngoài trường thầy dạy bảo mười phần, về nhà mình phải khuyên răn chúng thêm năm sáu phần nữa. Sư phụ có đồng lòng công tác thì trò mới chóng nên người. Thứ nhất là cho chúng được chuyên cần học tập. Sau nữa các quan phủ, huyện đối với các thầy giáo nên [illegible] ; đừng có phân biệt hổ hơn người kém, cứ tình bạn, giáo hạ phải bênh vực, che chở nhau, để dân xã thấy thế mà thêm vị thêm nể. Những công văn gửi cho các ông giáo, các quan nên xem xét đến, cốt nhất (xem như người tây) [illegible] viết cho có lễ phép, nên đổi tiếng « Bẩm chức » làm tiếng « tôi » ; đừng có phê mặc các cậu như ông thừa phái [illegible].

Ước ao rằng chính phủ sẽ xét thấu cái nông nỗi ấy mà chỉnh đốn lại ngay cho, trước ngày nào hay ngày ấy, cho các nhà giáo được vui lòng mà tận tâm kiệt lực cùng chức vụ.

Mai ngày, trình độ tiến hóa, dân trí khai thông, nòi Việt-Nam lại rung về Tiên, Rồng ; nước thêm giàu, dân lại càng thêm mạnh : cuộc tương lai xã-hội chẳng trông nhờ vào bọn nhà giáo [illegible] ? Thật mong hơn mong mẹ về chợ !!

Hoàng-quảng-Bác.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Sở Trị-thủy (Service Hydraulique) nhận cho đến ngày 12 janvier 1937 các giấy đấu giá làm các việc sau này :

1. Làm một cái đê ở bờ sông để phòng lụt cho thành-phố Hanoi.

2. Đắp thêm cho [illegible] đường đê từ Hanoi đến [illegible].

Ai muốn xem điều lệ thì cứ đến sở Hydraulique, buổi sáng từ 8 đến 11 giờ và chiều từ 14 đến 17 giờ ngày nào cũng được, chỉ trừ chủ nhật và ngày lễ thôi.

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots) [illegible]

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY :

150 lô	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
150 lô	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
250 lô	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại lêm	400 —

[illegible]

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

La scène de la cruche

Un soir, au moment de se mettre à table, on s'aperçoit qu'il n'y a pas une goutte d'eau dans la maison.

« Si vous voulez, j'irai en chercher » dit ce bon garçon de Jacques.

Et le voilà qui prend la cruche, une grosse cruche de grès.

M. Eyssette hausse les épaules :

« Si c'est Jacques qui y va, dit-il, la cruche est cassée, c'est sûr

Tu entends, Jacques — c'est Mme Eyssette qui parle de sa voix tranquille, tu entends, ne la casses pas, fais bien attention. »

M. Eyssette reprend :

« Oh ! tu as beau lui dire de ne pas la casser, il la cassera tout de même ».

Ici, la voix éplorée de Jacques :

« Mais enfin, pourquoi voulez-vous que je la casse ?

— Je ne veux pas que tu la casses, je te dis que tu la casseras » répond M. Eyssette, et d'un ton qui n'admet pas de réplique. "

Jacques ne réplique pas : il prend la cruche d'une main fiévreuse et sort brusquement avec l'air de dire : « Ah ! je la casserai ? Eh bien ! nous allons voir. »

Cinq minutes, dix minutes se passent ; Jacques ne revient pas Mme Eyssette commence de se tourmenter.

« Pourvu qu'il ne lui soit rien arrivé !

— Parbleu ! que veux tu qu'il lui soit arrivé ? dit M. Eyssette d'un ton bourru. Il a cassé la cruche et il n'ose plus rentrer. »

Mais, en disant cela, avec son air bourru, c'était le meilleur homme du monde, il se lève et va ouvrir la porte pour voir un peu ce que Jacques était devenu. Il n'a pas loin à aller, Jacque est debout sur le palier, devant la porte, les mains vides, silencieux et pétrifié. En voyant, M. Eyssette ; il pâlit, et d'une voix navrante et faible « Je l'ai cassée » dit-il… il l'avait cassée ! …

ALPHONSE DOUDET.
(Le petit Chose)

Chuyện cái hũ

Lúc ngồi vào bàn ăn cơm chiều thì thấy ở trong nhà không còn hơi một giọt nước nào cả.

Jacques nhanh nhẩu nói rằng: «Bố con xin đi lấy.»

Nói thế rồi cầm ngay lấy cái hũ, cái hũ lớn bằng sành.

Ông Eyssette liền xo vai mà rằng « Nếu để cho thằng Jacques đi lấy, thì chắc cái hũ sẽ phải vỡ.

Bà Eyssette sẽ dặn con rằng: Jacques ơi, con nghe nhé, con nghe nhé, đừng đánh vỡ hũ nhé, phải cẩn thận đấy.»

Ông Eyssette lại nói:

Chao ôi! Bà dặn nó đừng đánh vỡ làm gì cho vô ích, thế nào nó chẳng đánh vỡ.

Jacques bấy giờ mới nói một giọng buồn bã rằng: « Nhưng chẳng hay tại làm sao thầy lại muốn cho con đánh vỡ hũ?

Ông Eyssette kêu lên giọng rất nghiêm mà bảo: « Tao không muốn cho mày đánh vỡ hũ tao bảo rồi mày sẽ đánh vỡ »

Jacques không dám đáp lại, tay cầm hũ run lập cập bước ra, xem mặt có ý muốn nói:

« À ta đánh vỡ. Được, rồi sẽ biết »

Năm phút rồi mười phút, cũng chẳng thấy Jacques về. Bà Eyssette đã có ý lo ngại. Bà bảo:

Nó có làm sao đấy chăng!

Ông Eyssette nói gắt lên rằng: Chao ôi! Bà bảo nó còn làm sao nữa, Nó cứ đánh vỡ hũ rồi không dám về đấy thôi. »

Nhưng vừa nói thế, — tuy giọng nói gắt gỏng, nhưng thực là người khoan-dung, vừa đứng phắt dậy ra mở cửa xem Jacques ra làm sao. Chưa ra khỏi cửa đã thấy Jacques đứng im phăng phắc, mặt ngơ ngác, tay không đứng ở trước cửa thang, trông thấy ông Eyssette thì Jacques tái mặt đi, lầm nhầm nói một mình rằng: « Con đánh vỡ mất hũ rồi. »…. Thế ra Jacques đánh vỡ mất hũ thật!

Kim-lan, Đỗ xuân-Nghinh.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Cái sóng khuynh thành

Cậu Mô là con ông Chánh ở làng nọ, tự nhỏ theo đòi sân Trình cửa Khổng, mong bước thang mây, nhưng gặp lúc thời buổi đổi thay, cho nên đành thôi thế. Ông Chánh vốn là nhà cựu-học, đạo-đức Khổng Mạnh như môn thuốc gia-truyền, nên không va gì phải duy-tân mà cho là nhố-nhăng cả, cậu Mô thấy bọn tân-học ăn ngon mặc tốt, tự thẹn mình to vải quần nâu là hổ. Đôi khi ngỏ ý-kiến xin cha ra tỉnh học, ông chánh không nghe, nên đành gối trong chăn, nhiều khi khóc thầm than vụng. Một ông người đồng quận sang khuyên ông Chánh rằng: ông cứ cố chấp thói cổ làm gì, thời nào theo tục ấy, ông chẳng biết để cho con nghìn mẫu ruộng không bằng để một pho sách hay sao? Ông Chánh nghe bùi tai liền định ngày cho ra tỉnh học. Nắng mưa thay đổi, thấm thoắt đã bốn năm, cậu Mô học tốp nhất sắp ra thi bằng sơ-đẳng, ông Chánh thấy con học khá, lại một ngày một nhớn, nên lắm khi vuốt râu nói với bà Chánh mà mừng thầm. Cậu Mô tuổi một ngày một lớn, tiêm nhiễm thói phồn hoa, nay viết thư về xin tiền mua sách, mai đóng hội, thành thử ra nói dối quanh. Ngày nghỉ chẳng mấy khi cậu ở nhà, nay chớp bóng, mai diễn kịch, có khi một hai giờ đêm mới về. Nhà trọ thấy thế khuyên răn cậu, nhưng trung ngôn nghịch nhĩ, cậu chẳng để vào tai. Một hôm cậu đương đi ở phố nọ, gặp người bạn cầm quyển sách đương tựa bao lơn, mời cậu vào nhà, thấy hoành phi sáng đối, sập gụ tủ chè, như nhà đại phú gia. Nhưng lạ nhất là về mé giáp giường, trên giường hồng-lông có hai cô thiếu nữ, quần dài đến gối, to bổ cả tay. Sau tí ấy, một ông trạc ngoại tứ tuần, tính dung [illegible], áo khăn rực rỡ ra chào cậu, cửa son then hoa sực mở, trông về mé dưới, một nhà chia ra năm, sáu ô con. Một lũ tiên-nga rối trần như rồng đương tắm. Cậu liếc mắt trông sang thấy trong ngọc trắng ngà, rành rành sẵn đủ một tòa thiên nhiên, cậu ngẩy ra như tượng gỗ. Chốc thấy cửa khép, một lúc rồi lại toang ra. Hình như trên cặp gối cậu, sóng cậu vào cõi bể tình chìm nổi. Sau có một cô trạc tuổi cậu đưa mắt vào cậu hoài. Cậu như ngây như dại, rút về chẳng tiện, rốn ngồi chẳng e. Cậu Mô tự nhỏ đến nay, ngoài hai mươi tuổi chỉ với sống đèn sách. Nay ma tình sai giục, như đèn đầy dầu chợt thấy hỏa là bùng lên, dập cũng không tắt. Tiếng nói ăn cười của giọng oanh trỏ thế làm cho người thiếu niên kia mê như giấc mộng, bâng khuâng như lạc vào động đào nguyên. Than ôi! Người ta ở đời bất kỳ giai gái, ra ngoài cha mẹ anh em, lời khuyên bảo, sau rửa tuổi thanh-niên là tuổi dễ tin, sự đời là khó, gặp sao hay vậy, không suy xét trước sau, thấy của đời như hoa tươi gấm đẹp, mình không được thế tai tiếc thì tới, có khi sinh ra lỗ đất long giời. Ấy cái tương lai nguy-hiểm của cậu bắt đầu từ đó.

Từ khi cậu từ giã cô thiếu-nữ ấy ra, trong dạ ngổn ngang, như người mất vía, động cầm đến sách thì tư tưởng thăng thiên, gấp sách lại, làm đến bút viết không ra chữ, nguệch ngoạc xong vứt bút đi. Lúc nào cũng mơ tưởng được người ấy chung tình thì dẫu rằng cầm sẽ bán rìu cũng cam.

Không hẹn mà nên, một hôm cậu đương ngồi trong lớp, thấy bóng hồng thấp thoáng, ngoảnh ra chính là ý trung nhân, cậu liền cáo đau bụng xin về. Ra khỏi trường, tình nhân lại gặp tình nhân, hoa xưa ong cũ mười phân chung tình. — « Em tuy lọt vào chốn hồng lâu, nhưng vẫn giữ được thói nhà băng tuyết, cậu thương đến em. Em xin sửa túi nâng khăn » Nhời vàng tha thiết, khiến cho ai nát ruột tan lòng. Từ đó chưa tối đã thấy một cặp thiếu niên xóng đôi đi rong phố! Thật là; yêu nhau quá đỗi nên mê, còn chi là biết kẻ chê người cười. Than ôi! Cụ Chánh ở nhà ôm lưng buộc bụng, cho con ra tỉnh học, là muốn mong cho con khá, con nên, nhưng đất Hanoi là đất phồn hoa, ăn tiêu xa phí, coi tiền như rác. Cậu Mô chẳng mấy nỗi cũng tập quen cái tính lêu lổng xa hoa mà bỏ cái nền của tổ nghiệp; kỳ thi năm ấy cậu không đỗ, về nhà quê, người đỡ đần, ông chánh khuyên con, khoa này chẳng đậu để dành khoa sau. Cách ba hôm cậu vơ hơn trăm bạc ở nhà rồi cuốn gói đi mất. Ông Chánh biết con tư, nhưng tre già khôn uốn, việc đã tỏ nói ra làng mạc chê cười. Từ hôm cậu ra đi tưởng đi Bắc-kinh, Thượng-hải, sang Mỹ, sang Âu, ai hay cậu đem hơn trăm bạc theo ả hồng-lâu xuống Haiphong vui thú, vì đó là quê của ả. Ba giăng thấm thoắt, hơn trăm bạc của cậu đã tích lên nghìn, thì ả ra chiều nhạt nhẽo tiếng chì tiếng bấc. Trong chăn gối đã người riêng tây. Cậu thấy thế tình đen bạc trách thân giận đời toan ra sức [illegible] kho tự tận.

Sau ông Chánh xuống bắt cậu về nhà dạy bảo, còn ả kia đẩy cho [illegible] lại về lầu xanh.

Tự khi cậu về nhà, trong lòng lấy làm hối hận mãi, vì mình đã trót mắc lấy lưới tình, xuýt nữa cướp ông cha mẹ thiệt đời thông minh.

Gớm cho cái sóng khuynh thành.
Làm cho đổ quán xiêu đình như chơi.

Mỗi khi cậu nghĩ đến chuyện xưa lại càng rùng mình sởn gáy.

Bạch chính, Ng.-văn-Liên

TAXEOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00
Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
61, phố Paul-Bert, Hanoi

VÌ MÙA MƯA
Sang Lào phải đi lối Đông-hà
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Savanakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Sekepour ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin báo trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhet hay là Napé

THUỐC TRỊ NÓNG
LẠNH VÀ RÉT
rất linh-nghiệm, rất có tiếng

Phải mua thứ hiệu con Bươm-Bướm mới là thứ thiệt.

Mỗi trong ve thuốc có gói theo giấy chỉ cách dùng, hãy y theo cách chỉ mà dùng mới thấy hay.

Thứ bột mỗi gói 0$10
Thứ hoàn mỗi ve 0$10

Tiệm cái :
ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG
46bis, Tổng-đốc Phương, Cholon

Có gởi bán cùng mấy tiệm thuốc bắc khắp cả xứ Nam

Xe LUCIFER
tại trường thi

Cuộc thi chạy gio
Nhất : BỒNG
Ba : TIẾN

Cuộc thi Đình-chiến
Nhất : BỒNG
Nhì : MÉGY

Đều đi xe LUCIFER cả

Xe ấy bán tại hiệu AVIAT

Số 21

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật,

Huệ-ngạn vâng mệnh, tay cầm một ngọn côn sắt, cưỡi mây đi xuống *Hoa-quả sơn*. Khi đi tới nơi, trông thấy các quân *Thiên la, Địa võng* đang vây kín xung quanh, phòng-thủ một cách rất nghiêm-mật.

Huệ-ngạn sai người truyền báo rằng:

— Ta là *Mộc-xoa thái tử*, con thứ hai *Thác-tháp thiên-vương* và là đồ-đệ đức *Quan-thế-âm Bồ tát*, pháp-danh gọi *Huệ-ngạn* đây. Ta vâng mệnh đức *Ngọc-hoàng thượng đế* xuống đây để xem-xét việc chiến trận.

Thác-tháp thiên vương nghe báo, truyền lệnh cho vào. Khi vào tới nơi, *Huệ-ngạn* (tức là *Mộc-xoa thái-tử*) cúi đầu sụp lạy. *Thác-tháp thiên-vương* nói:

— Con tự đâu đến đây?

Huệ-ngạn nói:

— Con theo đức *Bồ-tát* đến dự *Bàn đào thắng-hội*. Đức *Bồ-tát* thấy hội thắng [illegible], [illegible] các tiên vào [illegible] *Ngọc-hoàng thượng đế* [illegible] *Ngọc hoàng thượng-đế* [illegible] phụ-vương đem quân đi đánh con yêu-hầu, chưa biết thắng bại thế nào. Đức *Bồ tát* liền sai con xuống đây để dò la tin-tức.

Thác tháp thiên-vương thuật chuyện chiến-tranh trong ngày hôm trước cho *Huệ-ngạn* nghe. Nói chưa dứt lời thì bỗng có quân báo rằng:

— Con yêu đã đem quân đến khiêu-chiến.

Tứ đại thiên vương cùng *Thác-tháp thiên-vương* thương nghị việc ra trận. *Huệ-ngạn* nói với *Thác-tháp thiên-vương* rằng:

— Đức *Bồ tát* sai con tới đây, trước là dò-la tin-tức, sau là hễ gặp khi giao-chiến thì cũng giúp một tay, vậy con dẫu bất-tài, cũng dám xin ra trận để cùng con yêu-hầu ấy thử chơi một phen.

Thác-tháp thiên-vương nói:

— Con nên phải lưu ý cẩn-thận lắm mới được.

Huệ ngạn tay cầm cái côn sắt, đi ra trước trận mà quát to lên rằng:

— Nào! *Tề-thiên đại-thánh* đâu nào?

Tôn ngộ-không liền theo tiếng mà đáp rằng:

— *Lão tôn* đây! Nhà-ngươi là ai mà dám hỏi *Lão tôn* này?

Huệ ngạn nói:

— Ta là *Mộc xoa thái tử*, con thứ hai *Thác tháp thiên vương*, và là đồ-đệ của đức *Nam hải Quan thế âm Bồ-tát*, pháp danh vẫn gọi *Huệ ngạn* đây!

Tôn ngộ-không nói:

— Nhà-ngươi tu-hành ở *Nam-hải* thì đến đây làm gì!

Huệ ngạn nói:

— Sư-phụ ta sai đến đây để dò-xét xem việc chiến-trận thế nào. Ta thấy nhà-ngươi dám cả gan càn-dỡ, vậy ta ra đây để bắt sống nhà-ngươi.

Tôn ngộ không nói:

— Mày chớ khoe-ngoa nói càn mà *Lão-tôn* này cho nếm mùi một cái gậy sắt!

Huệ ngạn tay múa ngọn côn, xông vào đánh *Tôn-ngộ-không*. Hai bên cùng nhau giao chiến ở lưng-chừng ngọn núi, hàng năm sáu mươi hợp. *Huệ-ngạn* biết sức không địch nổi, vội-vàng bỏ chạy. *Tôn-ngộ không* thu quân đóng ở phía ngoài cửa động.

Huệ ngạn chạy về bản trại, mồm hổ hển-hộc mà nói với *Thác tháp thiên-vương* rằng:

— Con yêu-hầu kia, thật có pháp-thuật cao cường, con không thể nào địch nổi, nay bị thua trận mà chạy về đây!

Thác tháp thiên vương nghe nói, giật mình kinh sợ, liền viết một đạo biểu-văn, sai *Đại lực qui vương* đi cùng *Huệ ngạn* về tâu *Ngọc-hoàng thượng-đế* để xin quân cứu-viện. *Huệ-ngạn* về đến thiên-cung, lại thuật rõ đầu đuôi việc chiến-trận cho đức *Bồ-tát* nghe. Đức *Bồ tát* lặng cúi đầu ngẫm nghĩ.

Ngọc-hoàng thượng-đế mở xem tờ biểu, thấy xin quân cứu-viện, cười mà phán rằng:

— Chẳng hay con yêu-hầu ấy pháp-thuật cao-cường những thế nào mà mười vạn thiên binh không địch nổi, bây giờ lại phải xin quân cứu-viện thì cần biết lấy thiên-binh đâu mà tiếp-ứng cho được.

Ngọc-hoàng thượng-đế nói chưa dứt lời thì đức *Bồ-tát* chắp tay mà tâu rằng:

— *Ngọc hoàng thượng-đế* cứ yên lòng. Bần tăng này xin cử một vị thần-tướng có thể bắt sống được con yêu-hầu ấy.

Ngọc hoàng thượng-đế hỏi:

— *Bồ tát* định cử vị nào?

Đức *Bồ-tát* nói:

— Vị thần-tướng này tức là cháu ngoại đức *thượng đế* vẫn gọi *Hiển-thánh nhị lang chân-quân* ở *Quán-giang khẩu*. Đó *Chân-quân* năm trước đã đi đánh loài *Lục quái*, lại có mấy ông anh em kết nghĩa tại *Mai sơn* cùng một nghìn hai trăm *thảo-đầu thần* ở dưới trướng, đủ phép-thuật cao cường cả. *Thượng-đế* nên giáng một đạo sắc-chỉ bảo hắn đem quân đến giúp thì quyết có thể bắt sống được con yêu-hầu kia vậy.

Ngọc-hoàng thượng - đế nghe nói, liền sai *Đại-lực qui vương* mang một đạo sắc-chỉ đến *Quán-giang-khẩu* để bảo *Chân quân* đem quân đi tiếp ứng. *Chân-quân* nghe báo có sắc-chỉ của *Ngọc hoàng thượng đế*, vội-vàng ra nghênh-tiếp.

Đại-lực qui-vương vào tới nơi, tuyên-đọc sắc-chỉ như sau này:

« *Mới rồi con yêu hầu ở Hoa quả-*
« *sơn nổi loạn, dám quấy rối cuộc*
« *Bàn đào thắng hội, hiện đã phái*
« *mười vạn thiên-binh xuống đánh mà*
« *chưa thắng nổi.*
« *Nay khiến sanh nên cùng các anh em*
« *kết nghĩa cùng đến Hoa quả-sơn, để*
« *giúp cho một tay mà bắt con yêu-*
« *hầu ấy. Khi thành công rồi, sẽ có*
« *trọng-thưởng* ».

Chân quân xiết bao mừng-rỡ mà bảo rằng:

— Thiên-sứ xin cứ về trước, rồi ta sẽ đem quân đi đánh giúp.

Khi *Đại-lực qui-vương* đã về rồi, *Chân-quân* liền gọi sáu ông bạn kết-nghĩa là bốn vị thái-úy: *Khang, Trương, Diêu, Lý* và hai vị tướng quân: *Quách-thân, Trực-kiện* để tụ hội nhau cùng đi đánh con yêu-hầu. Trong bọn anh em, ai nấy đều lòn hổ vui lòng cùng đi.

Chân-quân điểm lấy bản-bộ thần-binh, đem đủ các đồ cung tên, cưỡi chim ưng, theo chiều gió, đi qua *Đông-hải* thẳng tới *Hoa quả-sơn*. Khi đi tới nơi, trông thấy *Thiên la Địa võng* vây kín mấy vòng, không thể nào mà qua cho lọt.

Chân quân gọi mà bảo rằng:

— Ta là *Hiển-thánh nhị lang chân-quân* vâng mệnh *Ngọc-hoàng thượng-đế* đến đây để bắt con yêu-hầu đó.

Các thần-tướng nghe nói, tức thì truyền báo vào trong bản-trại. *Tứ đại thiên vương* cùng *Thác-tháp thiên-vương* đều thân-hành ra ngoài viên-môn để nghênh tiếp. Khi làm lễ tương kiến xong, *Chân quân* hỏi đến việc chiến-trận, *Thác-tháp thiên vương* thuật hết đầu đuôi mọi nỗi cho nghe.

Chân-quân cười mà bảo rằng:

— Tôi vâng mệnh tới đây cùng con yêu-hầu giao-chiến, tất phải biến-hóa nhiều phép, các ngài nên truyền bảo *Thiên-la, Địa võng* vây kín bốn mặt và phía trên đầu, phòng-thủ một cách rất nghiêm-mật. Khi tôi cùng hắn giao-chiến thì xin *Thác tháp thiên-vương* cầm cái *chiếu yêu kính* đứng ở trên không, để khi hắn thua chạy thì hắn chạy đến đâu, cứ chiếu kính theo về đến đấy, cho được sáng rõ, để tôi đuổi bắt chớ khiến hắn chạy thoát khỏi vòng vây. (*Còn nữa*).

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, *Phố Hàng Bạc, Hanoi*

Sắp sửa diễn
TÁI SINH-DUYÊN
Tiếp theo
Chèo cải-lương
Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị

Thu nửa tiền

Tối thứ hai 10 Janvier
PHẬT ĂN TRỘM

Sự tích rất hay; rất là vui trò từ đầu đến cuối.

Tối thứ ba 11 Janveir
ĐÀN BÀ DỄ CÓ MẤY TAY

Sự tích một cô thiếu-nữ mưu trí rất giỏi, khi ra trò có chuyện rất buồn cười.

Tối thứ tư 12 Janvier
MỘNG-LÂN

Chèo cổ rất hay. Có vai Thằng Hề và Con Đỏi ra khôi hài và hát lắm giọng rất hay.

Tối thứ năm 13 Janvier
TRẬN CƯỜI
« LỐI TÌNH QUANH QUẦN »

Sự tích một cô ả lắm mối tối nằm không lại gặp phải ông chủ thua bạc tìm cách xoay tiền, dở lắm cách không thể nhịn cười được.

L. MAYENCE & Cie

正號金泰獅子
名茶

KAM-TAI
Marchand de thé de Chine

Chè là thứ thực-phẩm hằng ngày thường dùng mà thích-hợp vệ-sinh, chè có nhiều tên hiệu khác nhau, mà cách chè cũng phải kén chọn cẩn thận. Đã như cảnh vàng lá ngọc, thơm được khí thanh của núi sông, mà ướp hương-thơ được tinh-tú của giời đất, nên chè thơm hơn hết, ngát hơn cả, [illegible], chè tốt như thế, nên uống có thể định tâm tính, mở mang trí khôn, nhuận được tinh-thần được. Chè ấy là một thứ lễ vật rất quí-báu vậy. Nếu khảo xét cho kỹ thì nước Tàu xuất sản ra các thứ chè tốt nhất ở trên thế giới này. Nếu chè Tàu ai ăn khi chưa kỹ [illegible], mà cách làm chè cũng phải phân biệt kỹ lưỡng; thứ tốt thì có ích cho vệ sinh, thứ xấu lại có hại cho tỳ-vị nữa. Thế nên nghề làm chè phải nghiên cứu cho kỹ càng, người dùng cần cẩn thận. Hiệu chè chúng tôi mở tại tỉnh Quảng-đông và Hương-cảng hơn chục năm nay, nên đã kén chọn được nhiều thứ chè liên-tâm, ô long, thủy-tiên, vân vân, thời kể ở núi Vũ-di và ở [illegible] trung hoa, các thứ chè này là do chủ nhân chúng tôi thân chinh đi đòi công kén chọn không tiếc tư bản, không quản khó nhọc, lại thuê được mấy vị danh sư, hết lòng [illegible] nghiệp đã tinh xảo về nghề làm chè giúp công chế-tạo phơi sấy, nên chè của bản-hiệu mới thành được một thứ thực phẩm có ích như vậy. Chè của bản hiệu lại có đủ [illegible] thơm [illegible], hàng tốt giá phải, nên đã được quý khách [illegible] khen, xa gần biết tiếng, [illegible] người có lòng chiếu cố bản-hiệu cũng nhất luật hoan nghênh, các ngài muốn dùng chè thơm ngon, xin nhận kỹ hiệu Kam-thái [illegible] mua mới thật là chính hiệu.

Kam-thái chủ-nhân Hoàng-địch-Phương cẩn-bạch

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Telephone 772.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Telephone 480.

2191

SAN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 10 Janvier 1927
TỪ-THẲNG PHẤT CỜ

Bi kịch pha hài kịch là một tích tả rõ người hữu tâm, kẻ vô nghĩa, sau Từ-Thẳng nhờ có cái cờ tiên cho lắm lắm trò rất buồn cười.

Tối thứ ba 11 Janvier 1927
TẤM GƯƠNG THIỆN ÁC

Là một tích tả rõ kẻ ác người thiện, kẻ hiếu thảo, người trung trinh, lắm đoạn ly kỳ, nhiều câu than vãn, thực là tích hát đặc biệt, cuộc vui ít có.

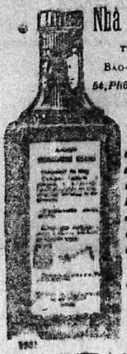

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mặt xanh, khi huyết sắp yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay bị kém huyết sinh ra rao phổi, làm cho hay ho mệt.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MAU BỔ 1$40

記 YỤ-KỲ 裕

39, phố hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhẫn-kính, đồ xử, vân vân.

Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.

Giây nói số 629

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng

---

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

Giá 1$80 một hộp

Dubonnet
Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHAPRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

---

Lời thông tư của viện Cơ-mật về hội Du-học bảo-trợ. — Viện Cơ-mật có thông tư cho các tỉnh trong toàn hạt Trung-kỳ một bản châu-tri về việc hội Du-học Bảo-trợ, này trích lục như sau này:

« Nay bản viện có thương định thiết lập ra hội « Nam Tây Du-học Bảo-trợ » có như chương trình điều khoản của Hội-đồng lâm-thời nghĩ soạn trình bản viện thẩm duyệt, Bản viện đã thương trình quan Khâm-sứ duyệt y rồi.

Bản viện xét ra hội ấy thiết lập, ngày sau chắc cũng tư ích được nhiều. Nhưng mà lập hội cần phải có hội viên rồi mới nhóm Đại-hội-đồng để mà bầu cử Hội-đồng trị sự đứng làm việc hội.

Theo như khoản thứ 5 trong chương trình của hội ấy nói rằng: các viên nhận vào hội có những hạng như sau:

1. Sáng lập hội viên (là người nguyện xuất một lần 120$00).
2. Vĩnh viễn hội viên (là người nguyện xuất một lần 60$00).
3. Thực hành hội viên (là người mỗi năm góp 12$00, và góp bạc lệ vào hội 2$00 lần đầu).
4. Dự đồng hội viên (là người mỗi năm góp bạc 6$00).

« Xin các địa phương quan gia tâm hiểu khuyến, hiệp lực tán thành.

« Vậy các văn võ ấn quan, thuộc viên, thuộc tiểu và lại dịch, người nào vui lòng vào hội, dự vào hạng hội-viên nào, trong một tuần nhật đều nên do các bộ nha, các tỉnh, các đạo, các phủ, các huyện, tam kê thành sách phúc trước cho bản viện chuyển giao cho ông Hội-trưởng hội ấy là quan Hình-bộ thượng-thư, Tôn-thất-Đàn, nhận mà làm, lại còn các hàng chức sắc thân hào, bất câu đàn ông hay đàn bà có sẵn lòng vào hạng hội-viên nào, cũng xin kê sách để trình cùng quan Hội-trưởng để cho kịp nhóm Đại-hội-đồng cầu phiếu công cử các viên trị-sự ».

Bệnh dịch-tả. — Tại trong Thành mới rồi đây có bệnh dịch tả, bởi vậy mà để phòng sự bệnh tật, nay lại chuyên cần lắm. Hiện nay ở các nhà thương tại Huế bắt đầu từ 3 janvier 1927 thì mỗi ngày có thầy thuốc chích thuốc trừ bệnh cho tất cả nhơn dân ở Huế.

Ngày nay khoa y-học bên Thái-tây càng ngày càng phát đạt, cho nên các bệnh tai ôn tật dịch người ta đã tìm ra phương thuốc thần hiệu mà cứu chữa; như bệnh đậu mùa, bệnh dịch hạch đã chữa được thần hiệu lắm, song trước khi mới thí nghiệm thì ta thường không tin, thường sợ hãi, lần hồi mới thấy hiệu nghiệm mới biết theo lần. Ngày nay thuốc trừ bệnh dịch tả phỏng nghe chắc có lời dị nghị. Như thế là quá dại, phải nên tin đem nhau đến chích thuốc thì sẽ chắc chắn phòng được bệnh tật chẳng phải lo âu. Sách xưa có câu: bệnh đáo cầu y cam hạ sách, là khi bệnh đến mới đi cầu thầy, ấy là hạ sách, cho nên có bệnh tật phải tiện phòng thì hay hơn.

Ngày tết tây. — Ngày 31 tháng décembre 1926 buổi mai 10 giờ quan Khâm-sứ tiếp lễ chúc khánh của văn võ bá quan Tây, Nam, mười một giờ ngài lại vào viện Cơ-mật để đáp lễ chúc khánh của quan lại bên Nam-triều, qua ngày mồng 1, 2, 3 các Tòa sở đều nghỉ.

Một việc hành hung. — Mới đây ở cửa làng Nong có xảy ra một trận ẩu đả rất là chấn động.

Nhân một trận lụt nước nguồn Nong, trôi củi về vô số. Người ở hai bên bờ sông ra vớt được cũng nhiều. Nhưng củi ấy là củi của một bọn cai làm cho một người Tây ở nhà máy đèn, cách bữa sau thì người Tây cùng với bọn cai đến các nhà có củi ấy dọa dẫm nọ kia, đã phải trả củi lại, lại còn bị xỉ nhục danh đẹp là ăn cắp, và lại bị bắt đền nữa, mấy nhà phải trả đến 60, 70p.

Cách hôm sau hai vợ chồng M. Kiểm là công chánh tham tá và nữ giáo học trường Đồng-khánh về quê thăm nhà, nghe thuật lại câu chuyện ấy đã lấy làm bất bình, và lại thấy bọn kia đem củi ra chất nghênh ngang chắn cả đường đi, nên M. Kiểm có giận mà kêu bọn làm củi ấy mà biểu dọn củi đi chỗ khác.

Nhưng chúng đã chẳng cho rằng phải, mà lại gây sự hành hung đánh cả M. Kiểm. Đến khi vợ chồng M. Kiểm ra *gare* đi lên Huế, khi đi đến cửa Nong thì đầu đảng là tên Bối và tên Hồ cùng với bọn cu-li cải hơn 12, 13 người chạy ra đuổi đánh, vợ chồng M. Kiểm biết thế cô, nên phải hết lời năn nỉ, thậm chí đến kêu cầu van-vỉ mà chúng cũng không tha, và đến đánh, lại cho người đi phòng triệt không cho gia nhân đến cứu, đoạn chúng giày xé, xé mất quần tây, gây đủ rách áo cả hai vợ chồng đều bị thương cả. Chúng đắc thắng rồi, thì tẩu thoát cả, chỉ để lại một mụ đàn bà và hai người đàn ông nắm lấy vợ chồng M. Kiểm mà nắm va, chúng lại đập đầu chảy máu ở về cho M. Kiểm.

Một chặp nữa thì có người Tây của củi đi *auto* về, lúc ấy bọn tên Hồ tên Bối lại ra mặt, cùng với người Tây kia đến đánh đập nhiều nữa vợ chồng M. Kiểm nữa, dọa những cái đâu, bỏ tù, và nắm đầu đưa lên xe *auto* chở về Huế, rồi nghe nói lại ép M. Kiểm phải viết giấy má gì nữa.

May nhờ có M. C[illegible]sáng là người Hoa-kiều ra sức chống đỡ cho M. Kiểm, nếu không thì chưa biết tánh mạng M. Kiểm ra sao? Khá khen thay! mà khá chê thay là cả một làng Nong không có một người ra cứu giúp.

Quan Công sứ được tin thì liền đem theo 3 tên lính có súng đạn lên xe auto đi đến nơi đã chín giờ đêm.

Lúc ấy là lúc M. Kiểm đang khi rất nguy cấp còn bọn kia là lúc đang cành bung, may sao quan sứ về thì bọn kia đều lánh mặt đi cả.

Quan sứ bèn hỏi lỗi phải rồi cấm sự ẩu đả và phá ấy cho M. Kiểm, rồi hẹn lên tòa sẽ xử.

Chẳng hay M. Kiểm có đem thưa tại Tòa án Tây chăng?

Nghĩa thầy trò. — Trong cơn M. Kiểm bị chúng xâu ẩu nguy ngặt có tôi thấy một người chạy đến, M. Kiểm mừng quá liền kêu cứu vì người ấy vốn trước là học-trò của M. Kiểm. Tưởng rằng thầy kêu cứu với trò, thì bề nào trò chẳng cứu, ngờ đâu trò chạy đến ních thầy một tát tai! M. Kiểm kêu lên chú với tôi là có chút tình thầy trò, sao chú nỡ vậy? thằng ấy lại nhảy đến ních một tai nữa rồi chạy mất.

Khốn nạn thay! thằng này cùng M. Kiểm vốn có thù hiềm chi đâu, nhưng chỉ vì bọn kia thường cho ăn miếng thịt, uống chén rượu, cho nên nay thấy trong cơn ẩu đả bèn chạy đến ních thầy hai tát tai để tỏ lòng biết ơn với người cho ăn thịt uống rượu đó thôi, chứ thiệt thì không có chút lòng khinh thị hay là hỗn hào với M. Kiểm cả.

Than ôi cái tình sư-đệ đời nay!

Chùa Qui-thiện mất trộm to! — Gần đồn Kiểm-lâm bên tả đàn Nam-giao có chùa Qui-thiện là một chùa của quan Tổng-đốc Thanh-hóa Thân-văn-Toản lập ra.

Sau khi quan Tổng-đốc Thanh-hóa từ giã chức Kinh-triệu mà ra tỉnh Thanh-hóa một ngày thì chùa ấy mất trộm hết sạch; bao nhiêu tự-khí và khí dụng thuộc về đồ đồng đồ sơ cổ, chẳng còn một vật gì.

PHAN-THIẾT

Cái nạn ô-tô. — — Đêm mồng 6 janvier M. Roché làm ở nhà Rauzy et Ville ở Saigon cùng với một người nữa đi ô-tô lên [illegible], khi cách [illegible] chừng 27 kilomètres vì muốn vượt trước một cái ô-tô khác thì đụng phải một cái cột kilomètre bắn xa đến 12 thước, còn xe thì đổ xuống ruộng.

Có hai người Tây khác trông thấy liền đến cứu thì thấy cô Roché bị xây xát ở chân nhiều lắm, còn M. Roché thì bị cái xương sườn gãy nó đâm vào trái tim cho nên chết ngay lập tức.

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB
32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn—Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3813 [illegible] kính cáo

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, ngủ kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$[illegible]

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Gia tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Gia tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

Có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

Nhà nào chả cần có?

Khi trong nhà có người thai-nghén sắp đến ngày khai-hoa mãn-nguyệt, ai là không bối rối. Nên vào nhà thương hay nên đẻ ở nhà? Đẻ ở nhà thì sắm sửa thế nào? Nếu không có bà tắm thì đỡ lấy làm sao? Muốn khỏi phải lo về câu ấy thì nên mua ngay một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » và cứ theo đấy mà làm.

Khi trong nhà có trẻ-con lại còn điều lo ngại hơn nữa. Lúc nó ăn cho thì nuôi thế nào cho nó cứng cáp chóng nhớn? Lúc trẻ thôi bú thì cho ăn những vị gì? Khi nó ấm đầu, không chịu chơi thì cả nhà lo ngại. Đứa bé chỉ vì giời soàng hay là đang nung bệnh nặng? Nếu hơi một tý đã đi tìm thầy thuốc thì vừa tốn tiền mà nhiều khi vô ích. Không gì bằng có một ông thầy thuốc sẵn ngay ở trong nhà nghĩa là mua một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM ». Đứa bé ho ư? Nó còm ư? Cứ tìm những chữ ấy mà tra, sẽ biết ngay bệnh soàng hay bệnh nặng. Bệnh soàng thì ta chữa lấy, bệnh nặng thì ta biết mà đi tìm thầy.

Quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » của ông y-sỹ Nguyễn-văn-Luyện có ích là thế, cho nên từ Nam chí Bắc không có tờ báo nào là không khen ngợi: ngoài Bắc thì có báo *Trung-bắc Tân-văn*, *Trung-hòa Nhật-báo*, *Thực-nghiệp Dân-báo*, *Vệ-sinh-Báo*, trong Nam thì có *Trung lập-Báo*, *Lục-tỉnh Tân-Văn*, vân vân.

Quan Bác-sỹ Coppin có làm bài tựa để giới-thiệu cùng quốc-dân. Và lại các chư tôn đã tin dùng sách này đến mấy nghìn quyển thì đủ biết rằng quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » là sách rất hợp thời và thiết dụng hàng ngày trong gia-đình.

Sách « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » bán ở các hàng sách Hanoi và các tỉnh và ở hiệu thuốc CHASSAGNE.

Sách giấy 200 trang, có nhiều hình vẽ, giá 0$67.

TẾT TA

Nay mai sắp sửa đến tết, bà con anh em xa gần đâu đâu cũng về mà họp mặt cùng nhau, sung sướng kể sao cho xiết.

Lúc bấy giờ, còn gì thú-vị cho bằng là mời nhau uống thứ rượu TONIQUE TONKINOIS, vừa ngon, vừa bổ, lại vừa mạnh-mẽ tinh thần.

Rượu TONIQUE TONKINOIS ai ai cũng biết là thứ rượu bổ sức-khỏe hạng nhất.

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Sau chai này có dán hai cái giấy khen của vua Khải-định và Ai-lao quốc-vương.

Rượu ấy đã từng được giấy ban khen của Vua Khải-định, và Ai-lao quốc-vương chứng-nhận là thứ rượu tốt có tiếng.

Rượu **Tonique Tonkinois** *chỉ có hiệu bào chế* **Montès**, *54, Phố Paul Bert và hiệu bào-chế LA PHARMACIE COMMERCIALE du Nord Annam à Vinh (M. Gillet) có bán mà thôi.*

Từ nay đến tết rượu TONIQUE TONKINOIS chỉ bán có 2$00 một chai.

Mới đến! Mới đến!!

Giường Hồng-kông bằng đồng mạ vàng cột vuông kiểu mới, rất nhã và các kiểu giường bằng sắt giá bán phải chăng.

GƯƠNG SOI các kiểu các kiểu KHUNG giường tây rất nhã và bền.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA 7 Rue du Chanvre Hanoi Tél. n° 250.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

Le PARFUM des HUMANITÉS

(SỬ-KÝ THANH-HOA)

Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ-Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

HO RÁCH NGỰC

Khi có cơn ho, trong mình nghe hình như rách ngực. Đó là bệnh hen, bệnh đau cuống phổi. Dùng PATE REGNAULD thì tức thì yên ngay: Dễ chịu biết bao!

Chỉ mấy cái kẹo PATE REGNAULD là đủ làm yên ngay cơn ho. Dù ho dữ đến đâu mặc dầu, đau cổ, đau phổi dữ đến đâu, nặng đến đâu cũng rịu ngay được. PATE REGNAULD làm cho long đờm, làm cho êm phổi.

Những bệnh đau phổi, mới đau, hay kinh niên, những bệnh hen, bệnh grippe, bệnh influenza dùng thuốc ấy cũng công hiệu.

PATE REGNAULD giữ cho buồng phổi, cuống phổi trong khi trời lạnh, hay có sương, cái vị nó ngon, nên đàn bà con trẻ rất ưa. Những người làm nghề phải nói, phải hát nhiều, như các nhà diễn-thuyết, các nhà chánh-trị, các nhà diễn-kịch, các giáo viên, dùng thứ này rất tốt. Đem đi đường rất tiện.

Y-học hàn-lâm viện đã công-bố rằng trong PATE REGNAULD không có nha phiến.

Thuốc ấy chế ra năm 1820, được thiên-hạ hoan nghênh trong một trăm năm trời nay.

Xem như thuốc ấy chế ra đã lâu như thế cũng biết là thuốc hay rồi, vì nếu không hay thì còn đâu thịnh-hành và đã bị thiên-hạ bỏ từ lâu kia rồi.

Nếu có ai bán thuốc khác thế vào thuốc này, chớ có mua. Đòi thực hiệu PATE REGNAULD. Muốn cho khỏi lầm thì xem giấy giấn ở ngoài có đề tên

Maison L. FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Có bán ở các hàng bào-chế

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bệnh:
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình
các chứng rét cử
Nhức đầu, nhức óc, nhức răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng
Nhức gân cốt, trật cổ.
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi
cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong
và thiệt hiệu-nghiệm

CẢM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE,
[illegible], Rue de Constantinople, PARIS, et toutes pharm.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:
Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ
Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
9, Rue Paul Bert, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người cứ tưởng bệnh khí hư không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khắc khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lạ lùng, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn: Sưng bàng-quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn; sưng nhiếp-hộ-tuyến mà làm cho nóng buốt nơi niệu-quản ngăn mất đường tiểu tiện. Những dịch-hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đầu gối sưng lên, mà người đau không thể cựa cạy được. Mà đàn-bà thì sinh ra các bệnh phúc bô, cũng là bệnh tuyệt sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã hiểu bệnh khí hư cần phải điều-trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công-hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal Monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal Monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà thương ở thế-giới này đã có dùng khắp cả. Thuốc này chữa bệnh khí hư thì thực là thần tình, hết đau lại tránh khỏi được những nỗi khó khăn và làm cho niệu-thủy thành ra xanh, rửa sạch cái cơ quan bẩn-thỉu.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

ĐỘC TRÙNG

có phải trừ tuyệt nhờ thuốc
Tœnifuge Français
quan lương-y **DUHOURCAU**
hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền
Uống, mười hai tiếng chỉ hết khỏi uống thuốc xổ
Có bán ở Paris tại tiệm LEGOUX Frères
40, rue de Turenne, và cùng các nhà thuốc

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ-gìn khỏi hư-hỏng và mất.

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THAI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt-quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
TRĨ KHOA Y-SINH
26, Phố hàng Đường, Hanoi

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50
Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX
Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi,
đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.
Kiến-hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền
Giá một lọ có ả ống nhỏ rọt . . . . 0$90
ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾN
LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHU
VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞ
CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiê
h, đâu đâu cũn b t không co thuốc nà
hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuố
hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, t
bịnh rét làm cho ăn iêu, thuốc đó lấy lâ
hay cả thế gian ai không đều quên đặng.
Ai ai dùng n cũng đặng, nhưng là ngườ
bịnh ốm cùng đàn bà hay là con nít. Thuố
đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yế
đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh lâ
cho con người yếu đuối, bị trái ban, b
cảm mạo tức ngực, rét b n của lưỡi trá
trắc trở trong tì vị các bịnh đó đều dù
chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.
Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớ
cùng đờn bà kế khi lúc sanh sản, cũ
như mấy bịnh kể trước đây đều nên uố
thuốc QUINA LAROCHE.
Những người nào ở xứ hay có thấp .
cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó
Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy là
mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết m
th i còn lại mà sau trong mình mạnh khỏ
lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chứ
và chúng ta giảm kêu thuốc đó rằng: Nướ
ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liqueu
de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho như
thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy cả
thuốc nào bằng.
Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA L
RO HE thì chúng ta có đặng cả vạn giấ
chứng và thơ cảm ơn của mấy người bị
và cả vạn giấy của các quan lương y khe
nâng lòng ta
Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE
một thứ thuốc làm lợi cho người hơn h
thầy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ mộ
ly tới ba ly có bán theo chai rượu trọn mộ
ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bị
rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly
uống 8 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thế l
ly chót uống trước cữ nửa giờ.
Thuốc QUINA LARO HE thường thì uốn
không pha nước mà khi trời nóng nực th
pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn. Nha trang, Đồng hới, Thu xà, Saigon, Pnom Pe

300

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

RHUM du PILAR

Mỗi chai . . . . . . 1$60

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giấy nói số 59

XIN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

VIN KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre:* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng . . . . . . Một chai* **1,25**
GOUTTES VOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền cò hàng phần người mua phải chịu

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi:
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900,
4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192
10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI: » **68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN
NGÀY 30 JUIN 1294: » **81.089.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIIᵉ), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chán chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chán chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française de Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điền-Việt Thiết-lộ
Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiệu viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE.

Certifié l'insertion — Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN